

V ILIRSKI BISTRICI PODPIS FINANČNEGA MEMORANDUMA ZA PROGRAM PHARE LSIF 99

Podpis listine

Zamenjava podpisanih listin

30. julija sta veleposlanik evropske komisije **Amir Naqui**, ki zastopa Evropsko unijo v Sloveniji, in minister za evropske zadeve **Igor Bavčar** v imenu slovenske vlade podpisala **Finančni memorandum za program PHARE LSIF 99**. Navedeni program obsega šest projektov, ki jih bo sofinancirala Evropska unija, med katerimi je tudi projekt sanacije odlagališča Globovnik. Bistriški poslanec **Vladimir Čeligoj** si je s pomočjo resornih ministrstev dobri

Govor Naquia

dve leti prizadeval, da je ta program sanacije prišel v program PHARE. Programsko je bila sanacija Globovnika zajeta v programu PHARE že pred pol leta, finančno zagotovilo pa je dokončno dobila s podpisom tega finančnega memoranduma. Ni slučaj, da je ministrstvo za evropske zadeve izbralo za kraj podpisa tega memoranduma ravno Ilirsko Bistrico, saj je poleg projekta Globovnik med šestimi tudi projekt posodobitve signalizacije proge Pivka - Ilirska Bistrica.

Slavnostnega podpisa finančnega memoranduma v občinski palači so se udeležili še minister za okolje in prostor **Pavle Gantar**, sekretar ministrstva za evropske zadeve **dr. Rado Genorio**, poslanec državnega zbora Republike Slovenije **Vladimir Čeligoj** ter gostitelj, župan **Franc Lipolt**.

Tako pomembnega dogodka, kot je bil ta, Ilirska Bistrica ni imela že dolgo let.

Upajmo, da bo takšnih in podobnih dogodkov še več ter da bo Ilirska Bistrica čedalje bolj pridobivala na svojem pomenu.

UVODNIK

Nekako neopazno je to poletje zdrsnilo mimo nas. Ni bilo pretirane vročine (včasih nas je celo zazebljo). Gneča na cestah je bila razen nekaj redkih izjem sprejemljiva. Še DDV, s katerim so nam grozili vso pomlad, nas je pustil neprizadete. Pomembnejših dogodkov, ki bi lahko razburkali mirno gladino podeželskega utripa na Bistriškem, pa je bilo bore malo.

'Ferari' dirka je letos minila brez neljubih in tragičnih dogodkov. Organizatorji so letos dali izrazit poudarek na varnost gledalcev dirke. To pa marsikateremu zaljubljenцу v bencinske hlapec, hitro vožnjo in smrad po zažganih gumah ni bilo všeč, saj so dirko lahko spremljali s sicer varnega mesta, vendar so bili, po njihovem mnenju, odločno predaleč, da bi v dirki še lahko kolikor toliko spodobno uživali.

Nekje med nihanjem zračnega pritiska in občasnimi padavinami so Bistrico obiskali politični velemožje iz Slovenije pa tudi iz Evrope se jih je nekaj našlo. Beseda je tekla o PHARE programu, sanaciji Globovnika in mestni čistilni napravi. Več o tem boste našli na naših straneh.

Bistričani z zanimanjem spremljamo gradnjo nove Mikoze in se sprašujemo, kaj je z začetkom gradnje tovarne pohištvenga okovja italijanskega vlagatelja. Opazili smo tudi, da so v Domu na Vidmu zaprli še eno trgovino, da imajo Ilirijine prodajalne končno na blagajnah računalnike in da je bazen še vedno prazen. Zato se pa povečuje število kopalcev na jezeru Klivnik.

Klivnik je sicer že nekaj let priljubljeno poletno kopališče na Bistriškem. Če vas že ne zmoti kakšna kača, žaba ali kakšen podoben stvar, je zadeva lahko zelo prijetna. Kako je s kvaliteto vode, je druga pesem. Samoniklo divje kopališče prav išče nekoga, ki bi z njim upravljal, ki bi ga urejal in nadzoroval kvaliteto vode. Toda očitno je, da nas izkušnji z bazenom in smučarskim središčem na Sviščakih (pa še katera bi se našla) še nista izučili. Vse je prepuščeno stihiji in iznajdljivosti nekaterih posameznikov. Čas bi že bil, da bi od velikih besed (predvolilni govori so jih bili polni) - kako bomo razvijali turizem, da bi lahko kraje na Bistriškem vsaj za en kanček povzdignili iz popolne anonimnosti in otopelosti - prešli k dejanjem. In Klivnik je lep primer. Samo obdelati in izbrusti ga je treba, goste pa itak že ima!

K. M.

VARNO V ŠOLO

1. september se naglo bliža. To je dan, ko se bodo marsikateri starši in otroci srečali s povsem novo situacijo in novim načinom življenja. V to bo vključena tudi pot v šolo, ki poteka ob in čez glavne ceste, zaznamovane in nezaznamovane prehode za pešce in podobno. Zato ob tej priložnosti dajemo nekaj napotkov tako staršem kakor tudi voznikom v cestnem prometu.

Zakon o varnosti cestnega prometa v petem delu obravnava varstvo otrok v cestnem prometu, saj morajo biti le-ti deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. Otroci smejo samostojno sodelovati v prometu šole, ko so se starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki prepričali, da so otroci sposobni razumeti nevarnost v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s prometnom. Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo. Spremljevalci so lahko tudi otroci, stari 10 do 14 let, če to dovolijo starši otroka. Otroci, stari 7 let, lahko hodijo v šolo brez spremstva, če tako dovolijo starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki, vendar le v območju umirjenega prometa.

Otroci morajo ponoči in ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu predpisan odsevnik.

Otroci, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred osnovne šole, morajo na poti v vrtec oziroma šolo in iz nje nositi poleg odsevnika tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Če otrok ali mladoletnik prekrši predpise o varnosti cestnega prometa, se z denarno kaznijo, ki je predpisana za storjeni prekršek, kaznujejo njegovi starši, posvojitelji oziroma skrbniki, če je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom ali mladoletnikom.

Kadar je potrebno poskrbeti za varstvo otrok, posebno, če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prihod ali odhod iz šole, vrtca...), lahko šole, organizirane skupine staršev, sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ustanove, društva in druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok s predpisanimi pripomočki.

Staršem svetujemo, da v vsakodnevno vzgojo vključijo tudi področje varnosti v cestnem prometu. Otroci posnemajo starše in ti so jim zgled, zato ne dopustite, da si boste nekega dne očitali, ker ste prečkali cesto izven zaznamovanega prehoda za pešce, pri rdeči luči in podobno. Poučite jih, da:

* praviloma ne smejo hoditi po vozišču in ne postajati na njem. Zunaj

naselja in v naselju, kjer ni pešpoti, pločnika ali kolesarske steze, morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje drug za drugim in pri tem lahko uporabljajo največ en meter vozišča, merjeno od roba, izjemoma lahko izzven naselja in v naselju uporabljajo za hojo desno stran vozišča v smeri hoje, če je to zanje varneje (nepregledni ovinek...);

* prehodite z otrokom njegovo varno pot do šole in nazaj. V vsakem križišču ga poučite kako in kdaj ga lahko varno prečka, saj otroci še ne znajo prenašati znanja iz enega križišča na drugega;

* preden gre čez vozišče, naj pogleda in se prepriča ali ne prihaja kakšno vozilo. Pogleda naj vsaj trikrat (levo in desno in ponovno levo).

Pomemben element pri vzgoji otrok so poleg staršev vsi udeleženci v cestnem prometu, zato:

* vozite z zmerno hitrostjo, da boste lahko pravočasno ustavili tudi pri otrokovem nenadnem prečkanju. Posebno pozornost namenite primerni hitrosti vožnje v naseljih in pred zaznamovanim prehodom za pešce;

* če vidite ob prehodu za pešce otroke, vedno ustavite in jih pustite mimo;

* nikoli ne prekinjajte poti skupine otrok ali drugega organiziranega sprevoda, ki se premika po vozišču;

* ne ustavljajte na zaznamovanem prehodu za pešce;

* spremembo smeri vožnje VEDNO nakažite s smernim kazalcem, da bodo ostali udeleženci v prometu, vključno z otroki, vedeli za vaš manevar.

To je nekaj najosnovnejših napotkov, ki lahko ob upoštevanju rešijo življenje ali preprečijo poškodbo pešca - otroka. Otroci so naše največje bogastvo, zato ga ne zavržimo zaradi izgubljene minutke, ki se lahko zavleče v celo življenje.

Voznikom želimo varno in strpno vožnjo, otrokom, posebno prvošolčkom, pa čim lepše spomine na varne poti v šolske klopi.

Policijska postaja Il. Bistrica

ODKUPUJEMO DELNICE:

TELEKOM B, D, G; SAVA KRANJ G;
 PIVOVARNA UNION G;
 PIVOVARNA LAŠKO G; KRAŠKI ZIDAR vse serije;
 LIV POSTOJNA B, C, D, G;
 PIVKA PERUTNINARSTVO B, C, G;
 KRAS SEŽANA B in C; EMONA MERKUR vse serije;
 GORENJE VELENJE B in D in druge.

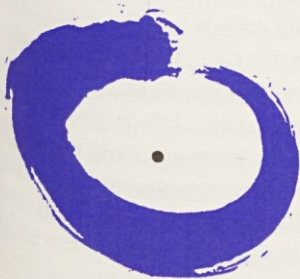
* posredujemo na borzi
 * upravljamo portfelje

ILIRSKA BISTRICA, Cankarjeva 2
 Tel.: 067/41-935

Društvo
 "TVOJ TELEFON"

067/201 720

vsak delavnik od
 14.00 do 18.00
 za otroke,
 mladostnike in
 odrasle v stiski

ekaART

grafična dejavnost d.o.o.
 Tomšičeva 2, Ilirska Bistrica

OBČINSKI SVET

Na 6. seji Občinskega sveta Občine Il. Bistrica dne 22.7.1999 so občinski svetniki obravnavali STRATEGIJO RAZVOJA KMETIJSTVA v Občini Il. Bistrica, ki jo je pripravila Kmetijska svetovalna služba. Problemi, ki pestijo kmetijstvo, so v neorganiziranosti kmetov, neugodni starostni strukturi lastnikov kmetij (maloštevilni mladi gospodarji), majhnosti kmetij in zato manjši sposobnosti investicij, razdrobljenosti in zaraščanju kmetijskih zemljišč in pomanjkanju strokovnega znanja. Za hitrejši razvoj kmetijstva je potrebno združevanje kmetov v zadruge, društva, ureditev kmetijskih zemljišč in povečanje kmetij, ustrezna davčna politika države (obdavčiti bi morali neobdelano zemljo), izbrati ustrezne kmetijske panoge ter ponovno priti na tradicionalno tržišče v Kvarnerju.

Potem ko so sprejeli nekaj sprememb Pravilnika o POGOJIH, NAČINU IN KRITERIJH ZA PRIDOBITEV SREDSTEV ZA POSPEŠEVANJE IN RAZVOJ DROBNEGA GOSPODARSTVA IN PODJETNIŠTVA v Občini Il. Bistrica, so sprejeli sklep o razpisu posojila za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, podjetništva in turizma v višini 40 mio SIT z obrestno mero T+2,0% in odplačilno dobo 5 let, katerega zagotovi Zavarovalnica Triglav d.d., OE Postojna na podlagi svojega depozita pri Banka VIPA d.d., Nova Gorica. Občina v celoti subvencionira realno obrestno mero in stroške izvedbe razpisa iz sredstev proračuna v višini 1,2 mio SIT.

Nakar so svetniki sprejeli PREDLOG ZA RAZDELITEV SREDSTEV ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA KMETIJSTVA v Občini Il. Bistrica v višini nekaj nad 31 mio SIT, in sicer za subvencioniranje obrestne mere in stroške razpisa za posojilo, finančno pomoč kmetom za trajne nasade, travnike in pašnike (3 mio SIT že razdeljeno na začetku leta, 4 mio SIT razpis za 1999 leto), finančno pomoč društvom za izdelavo strategije razvoja kmetijstva (2 mio SIT), regresiranje nakupa plemenskih živali in subvencioniranje osemenitve krav in zaščito blagovne znamke (vsakemu 1mio SIT) in republiška sredstva za obnovo poljskih poti (CRPOV) v višini 10 mio SIT.

Poleg nepovratnih finančnih sredstev za pospeševanje in razvoj kmetijstva je na voljo še posojilo v višini 30 mio SIT pod enakimi pogoji kot za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva, podjetništva in turizma. Oba razpisa sta bila objavljena v Primorskih novicah.

Občina Il. Bistrica je pristopila k GARANCIJSKEMU SKLADU za Slovensko Istro, Kras in Il. Bistrico, ki je organiziran v okviru Regionalnega razvojnega centra Koper in je namenjen spodbujanju malega gospodarstva v občini in regiji ter bo dodeljeval garancije za bančne kredite, ki bodo tako postali dostopnejši podjetnikom in

obrtnikom. Regijski garancijski sklad pokriva občine Koper, Izola, Piran, Il. Bistrica, Hrpelje - Kozina, Divača, Komen in Sežana. Iz proračunskih sredstev za pospeševanje in razvoj drobnega gospodarstva se Regijskemu garancijskemu skladu nakaže sredstva v višini 2 mio SIT. Preostala sredstva v višini 4 mio SIT, ki so bila sprva tudi načrtovana, pa se rezervira ter bo o njih občinski svet naknadno odločal, in sicer glede na izkoriščenost posojila v višini 40 mio SIT, ki ga občina dodeljuje v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav d.d., OE Postojna in Banko VIPA d.d., Nova Gorica, in zainteresiranost oziroma potrebe po dodatnih sredstvih iz garancijskega sklada. V primeru nenamenske porabe sredstev lahko občina zahteva razdrtje pogodbe in vrnitev teh sredstev.

Občina Il. Bistrica se zaveda, da je potrebno sektorju malega gospodarstva nameniti večjo finančno podporo in strokovno pomoč na vseh nivojih in področjih, zato se je skupaj s partnerji lokalne razvojne koalicije (Občina Il. Bistrica, Obrtna zbornica Il. Bistrica, Republiški zavod za zaposlovanje, Kmetijska svetovalna služba in svetovalno podjetje Suma) odločila, da ustanovi lokalni center za pospeševanje drobnega gospodarstva, s katerim bi vzpodbujali podjetništvo in odpiranje novih delovnih mest. Partnerji lokalne razvojne koalicije so predlagali, da se lokalni pospeševalni center organizira skupaj s turistično informacijskim centrom v RAZVOJNO INFORMACIJSKI CENTER (RIC) IL. BISTRICA, ki naj deluje kot posebna služba, organizirana kot nesamostojen obrat v pristojnem organu občinske uprave - Oddelku za gospodarstvo in finance (kar so svetniki tudi sprejeli).

Lokalno pospeševalni center izvaja naloge, ki so namenjene razvoju malega gospodarstva, pripravlja in aktivira razvojne projekte, sodeluje pri razpisih in pripravi programov, svetuje in posreduje razne informacije za podjetnike, sodeluje s podjetji, razvojnimi in ostalimi institucijami, organizira oziroma sodeluje pri organizaciji prireditvev, seminarjev, predavanj s področja gospodarstva, pridobiva sredstva za opravljanje nalog centra... Turistično informacijski center zbira in posreduje turistične informacije, sprejema obiskovalce, ugotavlja njihovo mnenje, sprejema in posreduje pritožbe, organizira in obvešča o kulturnih, zabavnih in drugih prireditvah, vodi statistiko v občini, kontaktira s turističnimi ponudniki, organizacijami in združenji, pridobiva sredstva za opravljanje nalog centra...

RIC se financira z zagotovljenimi sredstvi iz občinskega proračuna, pridobljenimi sredstvi na natečajih za razne projekte in za opravljanje določenih nalog centra.

Občinski svetniki so obravnavali tudi SISTEMIZACIJO DELOVNIH MEST V VVE OŠ A. ŽNIDERŠIČA IL. BISTRICA ZA ŠOLSKO LETO

1999/2000. S 1. 7. 1999 je javni zavod VVZ Jožefe Maslo Il. Bistrica preoblikovan v enoto vrtca pri OŠ A. Žnideršiča Il. Bistrica.

Po vpisu otrok, ki je potekal meseca maja, je za šolsko leto 1999/2000 vpisanih 147 otrok, in sicer 26 otrok od 1 - 3 let (povečanje za 1 oddelek), 81 otrok od 3 - 5 let in 40 otrok v pripravo na šolo v sklopu dnevnega varstva. V programu priprave na šolo je bilo predvideno zmanjšanje otrok, saj bo OŠ A. Žnideršiča vključila dva oddelka teh otrok v prvi razred devetletnega osnovnošolskega izobraževanja. V primerjavi s prejšnjim šolskim letom, se bo število oddelkov povečalo iz 7,5 na 8. Število zaposlenih se s tem povečuje za pol vzgojiteljice in eno pomočnico vzgojiteljice, določeno je tudi novo delovno mesto vodje enote, s čimer se ukinja delovno mesto ravnatelja zavoda. Hišnik se zaradi potreb po prevozu hrane in nabave za vrtec na osnovni šoli polno zaposli.

Istočasno je bila sprejeta sprememba, ki odpravlja pomanjkljivost, ki nastaja pri obračunavanju odbitka stroškov živil za odsotnost otrok v vrtcu nad tri dni, in sicer se staršem poračuna v dobro neizkoriščeni del ekonomske cene živil, ki se izvede tako, da se ekonomsko ceno živil koregira z odstotkom, ki ga k ceni programa participirajo.

Na nadaljevanju 6. seje dne 27.7.1999 pa so občinski svetniki med drugim obravnavali tudi SANACIJSKI PROGRAM KOMUNALNO STANOVANJSKEGA PODJETJA IL. BISTRICA.

Dolgoletna zamrznitev cen večine komunalnih storitev od leta 1993 in način poslovanja v preteklih letih v tako omejenih pogojih je povzročila izgubo v višini 107,6 mio SIT. Dejanska izguba je še večja, ker KSP ni obračunavala amortizacije in je izgubo pokrivala iz osnovnega kapitala in od prodaje zemljišč. Izguba kapitala se je doslej deloma nadomeščala iz občinskega proračuna bodisi za obnavljanje ali za dograjevanje komunalnih dejavnosti, predvsem vodovoda.

Navedeni finančni rezultati poslovanja je posledica občutnega znižanja prodanih količin pitne vode (v letu 1998 le 77% prodane v letu 1991) - poraba v gospodinjstvu (najnižja cena) je narasla, poraba v gospodarstvu pa se je znižala - zadrževanja usklajevanja cen z rastjo ostalih stroškov, nepokrit dolg JLA, stečaj TOK-a, vnovčena menica "Kastela".

V kolikor hoče podjetje normalno poslovati, mora zmanjšati stroške poslovanja za 12,3%, ki se nanašajo tako na storitve kot na porabo materiala. Potrebno je povišati (uskladiti) cene pokopaliških in pogrebnih storitev s sosednjimi občinami za cca 18,5% in cene vzdrževalne skupine za cca 35%, zaračunati zamudne obresti nerednim plačnikom, izločiti stanovanjsko enoto iz KSP in prenesti ustanoviteljske pravice PGP Snežnik na Občino.

SLKEPI IN ODLOKI OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na sejah 29.04.1999, 23.06.1999, 28.06.1999 obravnaval problematiko podeljevanja koncesij zasebnim zdravstvenim delavcem v osnovnem zdravstvu na območju občine Ilirska Bistrica in sprejel naslednje sklepe:

I.

Zasebni zdravstveni delavci, ki nameravajo zaprositi za koncesijo leta 2000, morajo svoje vloge oddati najkasneje do 30.09.1999.

II.

Občinski svet bo vloge kandidatov za pridobitev koncesije v letu 2000 obravnaval, če bo sprejeta strategija razvoja osnovnega zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji.

III.

Dajani Frank se neposredno podeli koncesijo za opravljanje zasebne zdravstvene dejavnosti za področje fizioterapije v obsegu ene standardne ekipe.

Koncesija se podeli pod naslednjimi pogoji:

- koncesija se podeli za določen čas 10 let,
- odpovedni rok je najmanj 6 mesecev pred iztekom pogodbe koncesionarja ZZZS,
- koncesija prične trajati s 01.07.1999,
- koncedent iz naslova koncesije ne zagotavlja koncesionarju nikakršnih sredstev,
- pred podelitvijo koncesije sklone koncesionar pogodbo o opravljanju administrativno-računovodskih storitev z Zdravstvenim domom Ilirska Bistrica, sicer za čas trajanja koncesijske pogodbe brez možnosti predčasne prekinitve.

IV.

Sklepi stopijo v veljavo z dnem sprejema na Občinskem svetu.

ZDRAVLJENJE ODVISNOSTI OD PREPOVEDANIH DROG

Od 1. marca letos v Zdravstvenem domu Ilirska Bistrica tudi uradno deluje Ambulanta za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog. Organizacijsko je ambulanta del Centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti s sedežem v Sežani, kamor pacienti iz obeh občin (Sežana in Ilirska Bistrica) lahko zdravnik ambulantne napoti še k psihiatru in psihologu.

V ambulanti nudimo svetovanje in psihosocialno podporo odvisnikom in staršem. Izvajamo predvsem zdravljenje odvisnosti od - v naši občini najbolj razširjene nedovoljene droge - heroína. Kot zdravnik gledam na odvisnost od droge kot na vsako drugo bolezen, ker **odvisnost je bolezen**, to je tudi **neprostovoljna bolezen**, saj si ni nihče zbral, da bi postal odvisen. Gre za bolezen, ki ima tako kot mnoge druge bolezni - **kroničen potek**, zanj je značilna **recidivnost**, torej lahko se ponavlja in tako kot druge bolezni **se da zdraviti**. Tudi za to bolezen na srečo obstaja **zdravilo** - metadon. V zvezi z metadonom obstajajo tako med strokovnjaki kot tudi med laičnimi poznavalci in uporabniki različna mnenja, včasih neupravičene hvale, drugič neupravičene kritike, vendar nihče ne more oporekati najpomembnejšim uspehom metadonske terapije.

- * ZMANJŠANJE KRIMINALITETE,
- * VEČJA ZAPOSLENOST,
- * UREDITEV SOCIALNEGA STANJA PACIENTA,
- * MANJŠA NEVARNOST OKUŽBE S HEPATITISOM C, B, IN HIV (AIDS),
- * ZMANJŠANA UMRLJIVOST, OBOLEVNOST,
- * ZVIŠANA KVALITETA ŽIVLJENJA.

Potrebno je vedeti, da zdravljenje z metadonom ni edini način zdravljenja heroinske odvisnosti, je pa vsekakor najbolj dostopno velikemu številu odvisnikov in je za mnoge odvisnike zelo uspešno. Uspeh zdravljenja je bolj ali manj odvisen od prizadevanja zdravnika in pacienta pomaga z razumevanjem in podporo vsaj pa brez obsojanja njegova bližja in širša okolica: starši, sorodniki, učitelji, delodajalci, sosedi ...

Tudi kadar so znaki zasvojenosti z mamili pri mladostniku dokaj jasni, je pogosto šele takrat, ko drogo uporablja že dlje časa, starši včasih sami se ne želijo priznati, da ima morda njihov otrok probleme zaradi droge. Starši pogosto reagirajo z občutkom jeze, ogorčenosti, iščejo krivdo v sebi oziroma imajo občutek, da niso bili uspešni kot starši. Če boste ugotovili, da vaš otrok uporablja drogo, je zelo pomembno, da se izognete samoobtoževanju in poiščete vsako možno pomoč, le da bi problem premagali. Čim bolj zgodaj problem uživanja drog v družini odkrijemo in se z njim soočimo, tem večja možnost, da se bo vašemu otroku lahko pomagalo.

Vsako zdravljenje odvisnosti je boljše kot nobeno.

Ivan Kauzlarić, dr. med., pediater in specialist šolske medicine

JAVNA DELA

MOTIVACIJSKE DELAVNICE V ILIRSKI BISTRICI

V mesecu juliju je v dveh dvodnevih terminih v prostorih Občine Ilirska Bistrica potekal seminar Motivacijske delavnice, ki so predhodnica Informacijske pisarne. Te delavnice so bile namenjene vsem osebam, ki so trenutno vključene v program javnih del, katera potekajo pri različnih naročnikih, izvajalcih javnih del v naši občini.

Po predhodnih temeljnih razgovorih z izvajalci javnih del glede prilagoditve delovnih razporedov in čim manjšega izpada pri opravljanju delovnih obveznosti smo oblikovali dve skupini, ki sta izmenično v dopoldanskem oziroma popoldanskem času prisostvovali programu seminarja Motivacijske delavnice. Namen takšnega načina izobraževanja je predvsem ta, da se oseba primerno usposobi za učinkovito konkuriranje na trgu dela.

Na predavanjih v Motivacijskih delavnicah so se zaposleni v programih javnih del seznanili z razmerami na trgu dela ter z zaposlitvenimi možnostmi, ki jim jih ta ponuja. Tu so spoznali in osvojili tudi tehnike in metode iskanja zaposlitve. Poleg tega so se prvi dan podrobneje seznanili s pravicami in dolžnostmi, ki veljajo za zaposlene na javnih delih. Dobili so odgovore na številna vprašanja, razjasnili so se določeni pojmi. Tudi iz tega zornega kota so posamezniki pridobili in si zbrili sliko o izvajanju javnih del oziroma so dobili potrditev že prej podanih določenih informacij. Seznanili so se tudi z namenom tovrstnih delavnic. Tako so prenekatiri prišli do spoznanja, da je potrebno ob izgubi zaposlitve in ob neizbežni stresni situaciji, ki nastane vsled izgube zaposlitve, to stanje "predelati". Soočili so se s svojimi čustvi, ki so močno vezana na nastalo situacijo. Prišli so do spoznanja, da je potrebno po soočenju svoja čustva sprejeti in jih nikakor ne potlačiti ter se zapreti vase. Ravno javna dela dajejo posamezniku v nastali situaciji možnost, da ostaja dovolj komunikativen, da se pogovarja in izmenjuje spoznanja ter izkušnje s sebi enakimi.

Dejstvo pa je, da mora posameznik vložiti v avtotrening v vsakodnevem življenju veliko volje in energije in le tako se dviguje oziroma spreminja in prilagaja sebe, svoje sposobnosti, lastnosti in znanja krutemu trgu dela. Na ta način nenehno povečuje svojo konkurenčnost.

Udeležence se je seznanilo tudi z osnovami komuniciranja, kar jih je dodobra razživel. Skozi vaje so dokazali, da so podano snov na seminarju osvojili in da bodo lahko pridobljeno znanje s pridom uporabili pri zaposlitvenih razgovorih.

Udeležencem delavnic so moderatoji agencije MADE d.o.o. predstavili možnosti za nove odločitve, za korak, ki vodi v nek nov poklic, ki bi ga opravljal z velikim zadovoljstvom. Morda se bo kdo izmed prisotnih na teh delavnicah odločil celo za izobraževanje ali pa tudi za samostojno podjetniško pot.

Z veliko mero samozavesti, zaupanja v prihodnost, razdelano lastno vizijo oziroma velikim upanjem, da bodo dobili redno zaposlitev, in z dobro voljo so se udeleženci razšli v pričakovanju nadaljnjega dela in druženja v Informacijski pisarni, ki bo začela delovati konec avgusta.

KAJ JE INFORMACIJSKA PISARNA?

Pod okriljem Ministrstva za delo, natančneje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, v sodelovanju z Regionalnim razvojnim centrom Koper, se v okviru projekta "Kreiranje javnih del" vključuje brezposelne osebe v programe javnih del. Na ta način se brezposelnim osebam omogoča izboljšanje socialnega položaja, ohranjajo se delovne navade, ljudje z delom v programih pridobivajo nova znanja in izkušnje. Na ta način se jim znatno povečuje možnost za zaposlitev.

Zelo pomembno in tudi neizbežno za hitrejšo ponovno redno zaposlitev oseb, ki so vključene v programe javnih del, je aktivno iskanje zaposlitve. Tega se osebe vključene v programe javnih del pod vodstvom mentorja - osebe s potrebno licenco za opravljanje tovrstne storitve - učijo in naučijo v Informacijski pisarni. Na teh delavnicah so omenjenim osebam na voljo oglasi o potrebah po delavcih iz dnevnega časopisja, ažurirani podatki o potrebah po delavcih pridobljeni s pomočjo preglednic, nudi se jim možnost telefoniranja kot tudi možnost uporabe računalnika. Poudariti velja možnost komuniciranja z moderatorjem, koriščenja njegovih nasvetov kot tudi pridobivanja ustreznih informacij pri razgovoru z udeleženci Informacijske pisarne.

Marjan Čeligoj

POMEMBEN DAN ZA KRAJANE KS TOPOLC

KS Topolc, ki jo sestavljajo vasi Podstenje, Podstenjšek, Mereče in Topolc, je skupaj s KS Šembije v letu 1998 opravila rekonstrukcijo vaške poti od Podstenj do Podtabra. Opravljeno je bilo obsekovanje grmovja in drevja, razširitev celotne trase v dolžini 730 m, izdelava in obbetoniranje propustov, izdelava jaskov, na obeh straneh cestišča je bila opravljena drenaža iz kvalitetnega kamena, ki ji je sledilo nasipanje celotne trase s tamponom.

V letošnjem letu smo v vseh vaseh pripravili vsa potrebna soglasja in vso potrebno dokumentacijo in nato opravili v KS Topolc obsežna dela: obsek ograj, strojne izkope zemljine in odvoz materiala, ureditev odvodnjavanja z ureditvijo propustov in lovilnih jaskov, ureditev izkopov ob železniškem prehodu in obbetoniranje štirih plastičnih cevi fi 110 mm 6 m in ene cevi fi 125*6 m za potrebe TK kablov. Opravili smo tudi odvodnjavanje, razgrinjanje materiala, utrjevanje bankin...

KS Topolc je iz občinskega proračuna pridobila del finančnih sredstev iz naslova preplastitve vaških

* v vseh treh vaseh so krajani opravili preko 870 delovnih ur.

Na posamezne odseke poti smo navozili skupno preko 450m³ kamena, jalovine, tampona.

Vzporedno z našimi deli so tudi od Mereč do Podstenjška potekala vsa pripravljala dela za asfaltiranje omenjenega odseka, katerih investitor je bila občina Il. Bistrica.

Ostala pripravljala dela na odseku Podstenjšek - Podtabor pa je opravila KS Šembije.

V mesecu juniju 1999 pa je Cestno podjetje Koper za vse investitorje v KS Topolc in KS Šembije opravilo asfaltiranje poti.

Rezultate našega dela in truda, dela občine in dela KS Šembije, smo dne 24. 7. 1999 v kraju Podstenjšek proslavili s končno slovesnostjo in z otvoritvijo in blagoslovom nove asfaltirane ceste. Tako smo s svečanim prerezom traku tudi uradno predali asfaltirane poti v uporabo krajanom in drugim udeležencem.

Na svečani otvoritvi je g. Kaluža iz Postenj poudaril, da bo ta dan zapisan z zlatimi črkami. Prav tako so tudi ostali

Novak, je g. župnik Bogdan Berce blagoslovil asfalt in s tem vsa naša skupna prizadevanja, ki so bila vzrok, da smo se v tako velikem številu zbrali na tej pomembni prireditvi.

Simbolični prerez traku sta opravila g. župan Franc Lipolt in najmlajši krajan g. Marjan Šabec. Po prerezu traku so vsi prisotni nazdravili in zaželeli srečno vožnjo vsem uporabnikom teh poti. V nadaljevanju programa je vse prisotne udeležence zabavala skupna trio Batista.

Otvoritev asfaltirane ceste v Podstenjšku je za naš pomenila istočasno tudi otvoritev ostalih poti v KS Topolc.

Novoasfaltirana pot Mereče - Podtabor pomeni povezovalno cesto v širšem smislu, saj povezuje Šembije, Knežak in gornjo Pivko z dolino. Mnogo ljudi jo že uporablja, saj za kar lepo število kilometrov skrajša razdaljo do Vremenske doline, po kateri se vsakodnevno vozijo ljudje na delo v občino Sežana oziroma v Italijo.

Urejena infrastruktura, urejene poti nam veliko pomenijo in upravičeno upamo, da se bo v prihodnje zaustavil trend zapuščanja vasi; morda se bo

Simboličen prerez traku sta opravila župan g. Franc Lipolt in najmlajši krajan g. Marjan Šabec.

poti in ulic, kar pa je bilo v veliki meri premalo za izvedbo vseh načrtovanih in opravljenih del. Bistveno večjo finančno udeležbo pa so za uresničitev zastavljenih ciljev prispevali krajani. Poleg finančne soudeležbe so bili krajani udeleženi z lastnim delom in traktorskimi prevozi pa tudi s strojnimi izkopi. Skupno je bilo v naši KS opravljeno:

- * preko 150 strojnih ur kopanja,
- * preko 500 traktorskih ur prevozov izkopanega in drugega materiala

govorniki, predsednik KS Topolc Ado Barbiš, župan občine Il. Bistrica g. Franc Lipolt, poslanec državnega zbora g. Vladimir Čeligoj in g. župnik Bogdan Berce, poudarili, da je storjeno delo ogromna pridobitev za te kraje in ljudi. Vsi so tudi izrekli čestitke nad doseženimi cilji in vzpodbudne besede za v prihodnje.

Po bogatem kulturnem programu, v katerem so sodelovali pevka skupina Sušec, harmonikarja Andrej in Boštjan Barbiš, Tomaž Frank, recitator Tomaž

zgodilo nasprotno, da v naše kraje pridejo novi in mladi ljudje. Kraji pridobivajo novo podobo, ki dajejo predvsem mladim ljudem novo upanje in vero v boljšo prihodnost.

Za izvedbo in uresničitev naših načrtov in želja so ob tej priliki v imenu članov sveta KS Topolc, vaškega odbora Topolc in odbora za KČN Topolc in v svojem lastnem imenu zahvaljujem vsem, ki so po svojih močeh sodelovali pri urejevalnih in asfalterjskih delih, predvsem domačinom, občinski upravi, KS Šembije in drugim izvajalcem, kakor tudi vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izpeljavi prireditve.

KS Topolc, Ado Barbiš

ČRNA KRONIKA

V mesecu avgustu so policisti in kriminalisti obravnavali 14 kaznivih dejanj, od tega največ poškodovanj tuje lastnine, vlomov in tatvin.

Na področju cestnega prometa se je zgodilo kar 22 prometnih nesreč, v katerih je bilo 7 oseb lažje telesno poškodovanih, 2 osebi sta bili huje telesno poškodovani, v 13 primerih pa je šlo le za materialno škodo.

Tudi na področju javnega reda in miru so imeli policisti precej dela, saj so zaradi najrazličnejših kršitev intervenirali kar 16-krat, dve osebi pa sta bili pridržani do iztreznitve. Pri kršitvah prevladujejo sosedski spori in prepripi v zasebnih prostorih.

Na področju varovanja državne meje so policisti PP Ilirska Bistrica v sodelovanje z PMP Jelšane pri ilegalnem prehodu zalotili skupno 21-tih ilegalcev (tujih državljanov), katere so po končanem postopku pri sodniku za prekrške izročili hrvaškimi mejnim organom.

Med drugim so se policisti ukvarjali še z izginotjem mladoletnika, ki se je po nekaj dneh dopusta na morju sam vrnil domov, obravnavali pa so tudi en požar in hujo delovno nezgodo v Plami, kjer je žaga neprevidnemu delavcu hudo poškodovala nogo.

Ker se bliža začetek šolskega leta, naj vse voznike in udeležence še posebej opozorimo na dodatno previdnost pri vožnji v okolica osnovnih šol in ob prehodih za pešce. Policisti bodo v prvih 14-ih dneh šolskega leta, kot vsako leto, poostri nadzor in zoper kršitelje prometnih predpisov dosledno ukrepali.

Policijska postaja Il. Bistrica

Snežnik

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/400-320, fax: 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović

Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnulović

Uredniški odbor: dr. Ivica Smajla,
Vojko Čeligoj, dr. Maksimilijan Modic,
Ksenija Montani, Ivko Spetič (predsednik)

Lektorica: Gabriela Boškin-Blokarc

Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: "GA Commerce" d.o.o. Ilirska
Bistrica

Naklada: 1300 izvodov

DDV 8% je vračunan v ceno časopisa.

DROBNO GOSPODARSTVO

PRIPRAVE NA
MOJSTRSKE,
DELOVODSKE IN
POSLOVODSKE
IZPITE

Pred štirimi leti in pol je Obrtna zbornica Slovenije ob finančni podpori nemške vlade in strokovni pomoči Obrtne zbornice za München in Zgornjo Bavarsko pričela z izvajanjem projekta uvajanja mojstrskih izpitov za predvidoma 55 mojstrskih nazivov. Obrtna zbornica Slovenije je preko območnih obrtnih zbornic izbrala svoje člane, strokovnjake za posamezne poklice, preko srednjih šol pa strokovnjake iz učnega procesa. To so tako imenovani **multiplikatorji ali prenašalci znanj**. Njihova naloga je priprava odredb za praktični in teoretični del mojstrskega izpita za posamezni poklic, priprava seminarjev in gradiv za kandidate ter sodelovanje pri izvedbi seminarjev za prvi – praktični del in drugi – strokovno-teoretični del mojstrskega izpita.

Vsebine mojstrskega izpita bodo zajete v štirih delih: praktični del, strokovnoteoretični del, poslovni del in pedagoško-andragski del. Prva dva dela bosta specifična za vsak poklic posebej, zadnja dva bosta enotna za vse poklice.

Usposabljanje multiplikatorjev za mojstrski naziv *mojster kozmetične nege* je v teku. Za področje cele Slovenije se za multiplikatorice za mojstrski naziv *mojster kozmetične nege* usposablja pet obrtnic. Eno izmed področij kozmetike je tudi pedikura. Obrtnica **Emilija Prosen** je že drugo mandatno obdobje članica izvršilnega odbora Sekcije frizerjev, kozmetikov in izdelovalcev dišav Obrtne zbornice Slovenije. Zaradi njene strokovnosti in dolgoletnih izkušenj na področju pedikure so se na Obrtni zbornici Slovenije odločili, da multiplikatoric za mojstrski naziv *mojster kozmetične nege* ne bodo pošiljali na izobraževanje v tujino, ampak bodo slednje opravili kar doma. Tako je gospa Emilija Prosen letos spomladi pripravila 10-urno predavanje v Žalcu, izpiti pa so bili organizirani 6. junija v Pedikerskem salonu Milka v Ilirski Bistrici.

Po uspešno opravljenih izpitih in okrepčilu pri gospe Milki so se naše izpitnice odpravile na potep po Ilirski Bistrici in bližnji okolici. Gospa **Vojka Lenarčič** jim je orisala zgodovinski nastanek našega kraja in razkazala Hodnikov mlin, za slovo pa vsem obiskovalkam podarila rdeč nagelj iz papirja, ki vse bolj postaja naš razpoznavni znak.

Po prašni cesti so se nato povzpele na Sviščake, kjer so zamenjale oblačila in se predale užitkom snežniških gozdov. Seveda jim nismo pozabili pokazati pred kratkim odprte gozdne učne poti Sviščaki, za Snežnik pa je žal zmanjkalo časa.

V delno urejeni počitniški hišici Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica je naša tokratna kuharica, obrtnica **Milojka Primc**, poskrbela, da gostje niso bile lačne. Postregla je z rižoto **Berni** z gobami in dišavnicami iz okoliških gozdov, pravim snežniškim čajem, mesnimi izdelki mesnice **Bubnič**, ovčjim sirom ovčarstva **Prosen**, pekarskimi izdelki pekarnice **Drobtinica** in sadjem in zelenjavo **Sadja - zelenjave Godec Plac**. Ker pa se po "šilcu ta pravega" prileže tudi kaj manj alkoholnega, je **Okrepčevalnica Danilo** poskrbela za veliko, veliko mineralne vode. Za popotnico sta poskrbeli Emilija Prosen in Marika Mikuletič, Milojka Primc pa je za spomin pridala "poslikan glažič".

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo: Pedikerskemu salonu Milka, Ovčarstvu Prosen, Turističnemu društvu Ilirska Bistrica - še posebej gospe Vojki Lenarčič, Marketu Berni, Pekarni Drobtinica, Milojki Primc s.p., Mesnici Bubnič, Okrepčevalnici Danilo, Sadju - zelenjavi Plac, družini Čibej in gospodu Konradu.

PREHODNI
POKAL
BISTRIŠKIH
DNEVOV SMO
DOBILI V
TRAJNO LAST

Letos sta se že tretjič zapovrstjo v finalni tekmi za prehodni pokal Bistriških dnevov pomerili ekipi Območne obrtne zbornice Ilirska

Zmagovalna ekipa bistriških obrtnikov. (Foto: A. Penko.)

Bistrica in ekipa **Kočanskih Janezev**. Ponovno so slavili obrtniki, ki so po treh zaporednih zmagah prejeli prehodni pokal v trajno last. V veliko veselje številnih gledalcev pa so za "štrik" poprijeli tudi najmlajši, kar kaže na to, da ta svojevrstni šport ne bo šel tako kmalu v pozabo.

Klasične pohvale za prvo, drugo in tretje mesto v disciplini vlečenja vrvi so letos zamenjale lične košarice, za vsebino katerih je poskrbela **Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica**. Turistično društvo Ilirska Bistrica pa je poskrbelo za domiselni aranžma. Košaricam so dodali živo rdeč papirnat nagelj in vejico svežega rožmarina. Piko na i pa je tokrat postavila gospa **Jana Bajc** (članica Turističnega društva Ilirska Bistrica, sicer pa žena našega obrtnika Oskarja Bajca), ki je z umetelno pisavo skrbno izpisala besede zahvale.

Podelitvi priznanj je sledila pogostitev s tradicionalno mortadelo in odličnim kruhom **Pekarne Slava iz Ilirske Bistrice**, za kar se še posebej zahvaljujemo naši obrtnici **Zorki Iskra**. Zahvaljujemo se tudi delavkam **knjigovodskega servisa Prins iz**

Ilirske Bistrice, ki so priskočile na pomoč in pa seveda številnim navdušencem, ki ste vzpodbujali naše tekmovalce.

KAJ PA POČNEJO
AVTOPREVO-
ZNIKI ?

16. februarja letos smo prejeli pismo tukajšnjega župana, v katerem opozarja na neurejena parkirišča v občini Ilirska Bistrica. Kritike so bili še posebej deležni prevozniki naftnih derivatov. Slednji so se zbrali 5. marca letos na Območni obrtni zbornici v Ilirski Bistrici in skupno ugotovili, da se problematika parkirišč tiče vseh prevoznikov. Seje sekcije prevoznikov Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica, ki je bila sklicana 3. aprila letos, se je udeležilo nekaj več kot trideset samostojnih podjetnikov. Na omenjenem sestanku so izvolili nov Izvršilni odbor sekcije za promet, ki mu odslej predseduje **Miro Strle**, v pomoč pa so mu člani: **Aldo Samocec**, **Ro-**

Na pobudo Območne obrtne zbornice Logatec so se 13. julija 1999 zbrali v Hruševju predstavniki vseh območnih obrtnih zbornic s področja Primorske in Notranjske regije, župani občin s tega območja, s strani Obrtne zbornice Slovenije pa gospod Igor Pipan. (Foto: Janez Gostiša.)

V začetku meseca julija so se v okrepčevalnici Danilo v Ilirski Bistrici sestale članice Sekcije frizerjev, kozmetikov in pedikerjev Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica. (Foto: A. Penko.)

bert Batista, Danjel Janežič, Stan Pugelj, Vojmir Vičič in Slav Slavec.

Beseda je tekla o problematiki parkirišč, ki s približevanjem 6. julija 2001 postaja vse bolj aktualna. Iz zadnjih Informacij Območne obrtne zbornice Ilirska Bistrica je bil namen prav temu vprašanju. Trenutno poteka anketa na to temo. In kaj menite vi?

SESTALE SO SE
ČLANICE
SEKCIJE
FRIZERJEV,
KOZMETIKOV
PEDIKERJEV

Na seji so kritično spregovorili o najaktualnejših problemih v branži, se dotaknile cenikov osebnih storitev. Izvolile so tudi nov Izvršilni odbor Sekcije frizerjev, kozmetikov in pedikerjev v sestavi: **Patricija Butič** (Studio Patricija, Pregarje), **Neda Lazar** (Frizerski salon Neda, Bistrica), **Katarina Hrenovec** (Frizerski salon Estetica, Dolnji Zemon), **Nives Grčič** (Frizerski salon Biserka, Podgorica), **Jožica Kavčič** (Beauty Beauty, Ljubljana) in **Emilija Prosen** (Pedikerski salon Milka, Ilirska Bistrica). Izvršilni odbor bo za obdobje enega leta vodila gospa **Eleonora Zjačič** (Frizerski salon Lea, Ilirska Bistrica).

Članice sekcije so si za letošnje zastavile dokaj ambiciozen program, saj nameravajo podeliti priznanja mentoricam v sistemu mojstrskega izobraževanja, ki so si že pridobile potrdilo o verifikaciji obratovalnic v sklopu prireditve "Moja dežela" načrtujejo "frizerski show".

AVTOMEHANIKA
LAZAR

V sredo 28. julija letos je na Trzinu 45 v Postojni odprl avtosalon, ki ga pooblaščen prodajalec in servisni center Fiat in Lancia **Anton Lazar** iz Bistrice. Lazar je pred leti renoviral avtomehanično delavnico na Bistrici. Vrata salona je odprl ilirskobistriški župan gospod **Franc Lipolt**, za prijateljsko počutje pa je poskrbela pevka skupine **Suhec**.

Lazarjevi so znani kot gostoljubna družina, zato ni naključje, da se je tudi tokrat miza šibila pod različnih dobrot.

V novem avtosalonu bodo postreženo z rezervnimi deli in znamke Fiat in Lancia.

DOBIMO SE NA
CELJSKEM
SEJMU

Letošnji Mednarodni obrtni sejma v Celju bo potekal v času od 10. do 12. septembra. Obrtniki ilirskobistriški

Zadovoljne izpitnice so si ogledale tudi Hodnikov mlin. (Foto: D. Prosen.)

pripravlja: Alenka Penko

Območne obrtne zbornice se bodo letos predstavile v novozgrajeni dvorani L. skupaj s stanovskimi kolegi iz Izole, Kopra in Območne obrtne zbornice Sežana.

V soboto, 11. septembra, ko bodo potekale športne igre za pokal MOS 99, bo organiziran brezplačni avtobusni prevoz iz Ilirske Bistrice. Športnikom

se do zasedbe prostih mest lahko pridružite tudi ostali člani zbornice.

Po lanskoletnem vzoru pa bomo v torek 14. septembra 1999, pripravili predstavitevni dan naših krajev, običajev in navad pod sloganom "Dežela Ilirskobistriška - od Brkinov, bregov Vjlke uode do snežniških gozdov". **Obiščite nas!**

VIKTOR HRABAR....

Pred časom smo se poslovili od našega upokojenega obrtnika Viktorja Hrabarja iz Ilirske Bistrice. Obrtno dejavnost, splošno zidarstvo, je opravljal od 18.3.1980 do 15.1.1988 leta. Kljub upokojitvi se je še naprej zanimal za delo v stanovski organizaciji in aktivno sodeloval kot športnik. Nasploh je gospod Hrabar velik del svojega življenja zapisal športu. Generacije srednjih let se ga spominjajo kot neustrašnega golmana, v poznejših letih pa se je posvetil manj razburljivim športom, kot upokojeni obrtnik se je udeleževal državnih prvenstev v lovljenju rib s plovcem, ki jih vsako leto organizira Obrtna zbornica Slovenije. Zaradi obveznosti v domači ribiški družini, ki je imela istega dne tekmovanje, se letošnjega obrtniškega državnega prvenstva v lovljenju rib ni udeležil, si je pa ves čas prizadeval, da bi sestavil ekipo.

Ohranimo ga v lepem spominu.

V drugi vrsti stoji ekipa, ki nas je leta 1998 zastopala na državnem prvenstvu v lovljenju rib ob ribniku Mačkovci pri Brestanici, prvi z desne je pokojni gospod Viktor Hrabar.

Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar jaz umrl bom...

(A. Mihelčič)

ZAHVALA
ob izgubi naše drage hčerke,
mame in stare mame

MIRELE - GABRIJELE VOLK
roj. POLH
18. 8. 1934 - 15. 8. 1999

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečene besede sočutja, darovano cvetje in sveče. Iskrena hvala župniku za opravljen obred, domačemu cerkvenemu zboru in MPZ D. Kette za zapete žalostinke ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom: Jadranki, Mileni in družini Logar, sodelavkam Prinsa, družini Jaksetič iz Podgraj ter sorodnicam Mirjam Boštjančič in Nevenki Tomšič.

Žaluojača mama Alojzija in hčerka Alenka z družino.

"KAKO SMO SI KRAJŠALI ČAS NEKOČ IN KAKO SI GA KRAJŠAMO DANES" MEDGENERACIJSKI TABOR MAŠUN 99 - ZDRUŽEVANJE PRETEKLOSTI S SEDANJOSTJO

Ljudje smo kot biseri - dragoceni in neponovljivi v svoji enkratnosti vseobsegajočega stvarstva zemlje.

Ko se ostro zrnice morskega peska zarije v telo školjke, se oglasi bolečina, ko pa uzre svetlobo dneva postane, v mojstrovih rokah, dragocen kamen.

Tako nekako, v simboličnem pomenu, je bilo doživetje naše prvo medgeneracijsko srečanje na Mašunu. Med nami so vzvalovale silnice na novo odkritih energij, ki so jim dajali moč starejši z izkušnjami preteklega, mladi z neustavljivim stremeljenjem v jutrišnji dan in vsi tisti ostali, ki že stojimo sredi prehojene poti razpeti med včeraj, danes in jutri... Bili smo navidez različni, pa vendar dragoceni in neponovljivi v svoji enkratnosti, ki smo jo ta dan poklanjali drug drugemu. In resnično, drug za drugega smo kot biseri, ki nam bodo lepšali prihajajoče dni...

V vozlu vprašajev in mnogih srečanj, ki jih tkejo "načrtovana naključja" smo se znašle voditeljice skupin starih za samopomoč že veliko pred dogovorjenim 17. junijem oz. Mašunom 1999.

Že dolgo je namreč med nami tla skrita želja, da bi tudi v Ilirski Bistrici uresničili medgeneracijski tabor - tabor generacij mladih, ljudi srednjih let in starejših.

Iskrice našega razmišljanja je z veliko žara, vzpodbud in podpore končno prižgala ga. Marica Šlenc-Zver, direktorica Doma starejših občanov, najprej s tem, da je to obliko druženja vključila v program dogodkov posvečenih letu starejših in pozneje pri oblikovanju in izpeljavi "Mašuna 99".

Ekipe voditeljice skupin starih za samopomoč, v kateri so bile: Sonja Maljevac, Marija Počkaj, Marija Primc, Emanuela Rebec, Vesna Bizjak, Mira Lenarčič, Jožica Matko, Nataša Renko, Marica Šlenc-Zver, Nada Čeligoj, Nadja Baša in Darinka Dekleva so se pridružile tudi delavke zdravstveno-negovalne službe Doma starejših občanov in harmonikaša ga. Vojka Pirih in g. Lojze Bajc.

Ton celotnemu dogajanju pa so dali prav člani skupin starih za samopomoč iz Doma starejših občanov, Trnovega, Velikega Brda in mladi pomladkarji Rdečega križa iz Ilirske Bistrice.

Dogodki na Mašunu so stekli in o tem "KAKO SMO SI KRAJŠALI ČAS NEKOČ IN KAKO SI GA KRAJŠAMO DANES?" smo si želeli čimveč povedati.

Našemu vabilu na medgeneracijski tabor se je odzvalo kar 69 ljudi vseh starosti in stanov, od najmlajše, ki je imela komaj 12 let in najstarejšega, ki je odšel že 87 let.

Voditeljice skupin smo se razdelile v pare in glede na število udeležencev tabora predvidele delo v petih skupinah, ki so jih označevale RUMENA, MODRA, RDEČA, ZELENA in VIJOLIČNA barva. V vsaki skupini so bili naključno izbrani predstavniki Doma, skupin iz Trnova, Bistrice in Velikega Brda ter po dva predstavnika mladih in po dva do trije predstavniki srednje generacije. Skupaj je bilo v vsaki skupini po 14 udeležencev tabora.

Prvi stik s skupino je bil namenjen medsebojnemu spoznavanju. Pri tem smo si pomagali s klopčičem volne, ki je potoval iz roke v roko, od enega do drugega, kot prijazni posrednik, ki nas je vzpodbujal: "Vrzi me naslednjemu, naj me ujame v svoje dlani, da bo povedal zbranim KDO JE in OD KOD PRIHAJA?"

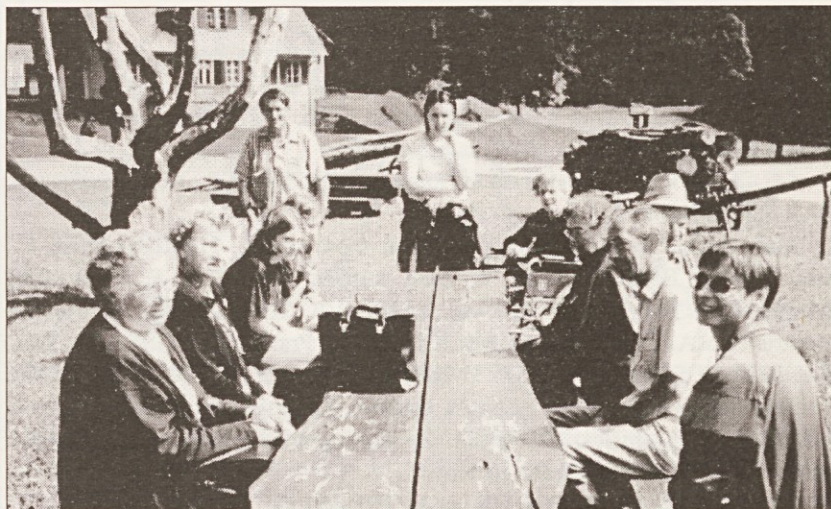
Klobčič volne je krožil med nami in za seboj puščal niti, ki so se med seboj prepletale, zapletale in ustvarjale mrežo, v katero je bil ujet vsak izmed nas. Za trenutek smo postali ujetnik prepletenih niti, ki so v simboličnem pomenu ponazarjale prepletenost naših medčloveških odnosov.

Dogajanje v skupinah je bilo v nadaljevanju namenjeno pogovoru o tem, kako smo si krajšali čas včasih in kako si ga krajšamo danes.

Kaj vse so odkrivali ti pogovori?

Starejše udeležence tabora so se spominjale že zdavnaj pozabljenih družabnih iger, plesov, šal in modrosti. Na koncu smo še vsi skupaj nekaj iger odigrali in tudi zaplesali. Mladi pa so nas pritegnili v igre zdajšnjega časa.

Dogajanje na taboru pa ni bilo samo oživljanje preteklosti, ki se je prepletalo s sedanostjo, temveč tudi doživetje izkustva, da so starejši ljudje resnično neizčrpen vir

Medgeneracijski tabor - srečanje ene izmed skupin.

modrosti in izkušnje za starejše, da je v mladih ljudeh toliko prijaznosti in prikrite radovednosti, ki ima redkokdaj priložnost, da se tudi izrazi.

O tem nam govorijo glasno izražene misli nekaterih udeležencev tabora:

- iz Doma starejših občanov

"Všeč mi je bilo, ker so bili z nami mladi. Srečala sem se s svojimi znankami iz Velikega Brda." **Ivanka Kirn**

"Slabo slišim in težko hodim, zato nisem tako v dogajanju. Kljub temu mi je bilo zelo, zelo lepo. Opazovala sem ljudi in naravo. Na Mašunu sem bila prvič, čeprav sem iz teh krajev in sem stara že 87 let." **Štefanija Uljančič**

"Vse mi je ugajalo. To moramo še ponoviti, skupaj z mladimi in tistimi, ki še niso v Domu." **Cvetka Korene**

"Nama z možem je bilo lepo. Vse je bilo tako sproščeno, veselo..." **Ivanka Vovk**

"Lepo je bilo in hvala vsem, ki so nam omogočili to bivanje na Mašunu." **Alojz Božič**

- in predstavnikov mladih udeležencev tabora

"Na Mašunu mi je bilo najlepše, ko smo se pogovarjali o preteklosti. Morali bi se pogovarjati o igrar nekoč in danes, a je pogovor večkrat zaneslo in smo se pogovarjali tudi o marsičem drugem." **Tanja**

"Na Mašunu smo se prav prijetno zabavali. Čeprav nismo bili s svojimi vrstniki, smo se imeli lepo. Spoznala sem, da se tudi starejši ljudje znajo zabavati in razvedriti svojega duha. Še vedno se spominjajo iger, ki so se jih igrali v svoji rani mladosti. Upam, da bom tudi jaz v svoji starosti moje izkušnje govorila mlajšim."

Martina Batista

Čeprav je naše druženje trajalo le en dan, je bil dosežen zastavljen cilj, to je - medsebojno druženje treh generacij - pripadnikov mladih, ljudi srednjih let in starejših. Ob koncu smo se razšli z občutkom, da je vsak izmed nas prispeval delček sebe, zato da smo se počutili tako prijetno, veselo in sproščeno.

Ob koncu smo si rekli - **NASVIDENJE NASLEDNJE LETO NA DRUGEM MEDGENERACIJSKEM TABORU, MORDA PRAV TU, NA MAŠUNU!**

Mira Lenarčič

P.S.:
Medgeneracijski tabor - Mašun 1999 je bil uresničen s pomočjo strokovnih delavk:
- Doma starejših občanov
- Centra za socialno delo
- Občinskega odbora Rdečega križa in
- Osnovne šole Antona Žnideršiča iz Il. Bistrice in z materialno pomočjo:
- Združenja za socialno gerontologijo in gerontogogiko Slovenije, Ljubljana
- Doma starejših občanov
- Občinskega odbora Rdečega križa
- Občine Ilirska Bistrica
- Pekarne Drobintina, Mala Bukovina
- Tiskarne Feliks - grafične storitve, Il. Bistrica
- I & I, Ilirska Bistrica
za kar se vsem **ISKRENO ZAHVALJUJEMO.**

GZS - Območna gospodarska zbornica Postojna v sodelovanju s CTU Ljubljana vpisuje v izobraževalne programe:

- 1. TRGOVEC - prekvalifikacija po poklicu PRODAJALEC**
- pogoj za vpis je končana IV. stopnja izobrazbe katerekoli smeri (izobraževanje traja 5 mesecev)
- 2. Prekvalifikacija v EKONOMSKO KOMERCIALNEGA TEHNIKA**
- pogoj za vpis je končana V. stopnja izobrazbe katerekoli smeri (izobraževanje traja približno 6 mesecev)
- 3. Diferencialni program EKONOMSKO KOMERCIALNI TEHNIK**
- pogoj za vpis je končana IV. stopnja izobrazbe - smer prodajalec (izobraževanje traja 1 leto in pol)

**Informacije in prijave na GZS - Območni zbornici
v Postojni, Cankarjeva 6
in na tel. št. 067/200 110 vsak delovni dan
od 8. do 14. ure.**

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA ZA MLADINO

ETKO, M.: Vrhovska ljudska pravljica; LLAMAS Ruiz, A.: O notranji zgradbi živali; PLUT-Štraus, M.: Domače čarovnije; DOMAČE živali; HOLC, M.: Mične gospodične; LAINŠČEK, F.: Žlopi; LJUBEZNIVE živali; MASTNAK, G.: Lov za izgubljenimi rolerji; MOJ prvi živalski besednjak; POGUMNE živali; RADOVEDNI mladiči.

LEPOSLOVJE ZA MLADINO

BAXTER, N.: Zacvilila bom!; BAXTER, N.: Začivkal bom!; BAXTER, N.: Zalajal bom!; BERTINETTI, A.: Mirjam in Emanuel; BROWN, A.: Mala postovka; DISNEY, W.: Walt Disney's Bambi in gozdne živali; FRANČIČ, F.: Ne reci luni, da sem sama; FRENCH, V.: Osatova princesa;

GILCHRIST, C.: Carjevič Ivan in Žar ptica; GOSCINNY, R.: Nikec in prijatelj; HARGREAVES, R.:

Mala sitnica; HARGREAVES, R.: Mali dobrovoljček; HARGREAVES, R.: Mali dvojčici; HARGREAVES, R.: Mali skopuh; JOHNSON, P.: Pasja mora; KORMAN, J.: Babe. Pujsek v mestu; MARKOVIČ, S.: Teta Magda ali Vsi smo ustvarjalci; MAL, V.: Roko Rok; MILIČINSKI, F.: Pravljice; PETIŠKA, E.: Kako je krtek prišel do hlač; POHL, P.: Pogrešam te, pogrešam te; SMRKCI; SOPKO, E.: Beli vran in črna ovčka; ŠENICA Pavletič, V.: Skrivnosti zmajevga mesta; ŠIROK, K.: Polžja hišica; TRŠAR, M.: Zgodbe o psu Riku; WILSON, J.: Poredne punce; ZAVADLAV, I.: Tonček na luni.

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE

BROOKFIELD, K.: Pisave; GORIŠKA knjižnica Franceta Bevka; ADLER, A.: Smisel življenja; BURNHAM, S.: Knjiga o angelih; FIELD, L.: Kako si pridobimo samospoštovanje; HARRILL, S.: Ti si zvezda tvojega življenja; HAY, L.: Nikoli ni prepozno; JASPERS, K.: Filozofska vera; JURIŠIČ, B.: Zakaj mi to delajo?; MACGINNIS, A.L.: Samozavest; PIEPER, J.: Kaj pomeni filozofirati?; PIPHER, M.: Sodobna Ofelija; SELIČ, P.: Psihologija bolezni našega časa; STRES, A.: Etika ali Filozofija morale; TRSTENJAK, A.: Filozofski spisi II.; VSAK dan je lahko nov začetek; ARNDT, K.:

Denar ne pade sam z neba; ASH, T.G.: Dosje; BINDER, G.: Moj otrok vendar ni neumen!; DELETIČ, Č.: Nevarni časi; DRŽAVA Slovencev, Hrvatov in Srbov. Narodna vlada; EVROPSKA socialna in zaposlovalna politika; KAMNAR, H.: Javni zavodi med državo in trgov; KOS, M.: Slovenska inteligenca; LEVINSON, J. C.: Popoln gverilski marketing; MEINERTS, E.: Hura, vnučke imam!; POLLAN, S.: Živeti bogato; POŽARNIK, H.: Proti toku; REGISTER pravnih predpisov Republike Slovenije; SLOVENIJA v Evropski uniji?; SLOVENSKI pravni register - 99; STANDARDNA klasifikacija dejavnosti; SUVERENOST Slovenije?; TWENTIER, J.D.: Pozitivna moč pohvale; ŽNIDARŠIČ Kranjc, A.: Investicijski skladi v Sloveniji; ARNUŠ, O.: Dodatni pouk matematike za srednje šole; GELLER, R.: Microsoft Office 97 v besedi in sliki; HARVEY, G.: Excel 97 za Windows za telebane; HOLY-Klančar, H.: Poslovna informatika. Urejevalnik besedil Word for Windows 6.0; KLJUČ za določanje vretenčarjev Slovenije; KOŽUH, V.: 1001 vprašanje iz fizike; MALA flora Slovenije; OXFORDOVA ilustrirana enciklopedija astronomije; TAYLOR, C.: Znanost; WANG, W.:

Microsoft Office 97 za Windows za telebane; ARNOT, R.: S prehrano proti raku na prsih; BIGGS, M.: Zelenjava; CANDELLA Belelli, E.: Zlata knjiga za dom; DEKLEVA, B.: Ekstazi in plesne droge; GOOKIN, D.: PC za telebane; GOOKIN, D.: Word 97 za Windows za telebane; HOFFMAN, P.: Netscape in WWW za telebane; IVANČIČ, A.: Radiestezijska in škodljiva sevanja; KOSTREVC, L.: Računalništvo in informatika; KURJA juhica za dušo; LOWE, D.: Omrežja za telebane; NOVAK, V.:

Ognjemet dišav; POCHERT, T.: Sam svoj mojster; RATHBONE, A.: Windows 98 za telebane; ROZMAN, S.: Sanje o rdečem oblaku; SEHER, A.: Zgodovina premogovnika Velenje; ŠOSTER Olmer, K.: Dojenje in materinstvo iz srca; ŠPILAK, Š.: Podjetniški priročnik; VRELEC mladosti 2; WALSH, A.E.: Java za telebane; BARKER, L.: Oživite staro pohištvo; BREZNIK, B.: Osnove tradicionalnega karateja; DE LAURETIS, T.: Film in vidno; LOTZ, J.: Naravna in kulturna dediščina. Rusija in Vzhodna Azija; MLAKAR, S.: Gabrijela Mrak, tolminska operna pevka; NEUBAUER, H.: Razvoj baletne umetnosti v Sloveniji; SPACAL, J.: Grafika; ŠE eno si zapojmo; AVSEC, O.: Esperantsko-slovenski slovar; MURPHY, R.: English grammar in use; MURPHY, R.: Essential grammar in use; REIMANN, M.: Grundstufen-Grammatik; SOARS, L.: New headway English course; SWAN, M.: How English works; WALKER, E.: Grammar practice for upper intermediate students; IVAN Pregelj; ATLAS sanjskih krajev; ESCOTT, J.: Prince William; FABINC, I.: Kompleksnost starega in novega sveta; FURNAS, B.: Leonardo DiCaprio; GRAY, C.: Bob Geldof; GRDINA, I.: Spomini Helene Kottanner; HOPKINS, A.: Diana; KUBLER-Ross, E.: Kolo življenja; RADOVANOVIČ, S.: Koroška; SUMMERS, A.: Uradno in zaupno; ŠTOLFA, F.: Zdravnik in skladatelj dr. Anton Schwab; TURK, R.: Clinton in Slovenija; ZASTAVE sveta.

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE

BAXTER, N.: Zmagala bom!; BECKETT, S.: Novele; BROWN, P.: Mojemu ljubemu bratu; CLARK, M. H.: Razdrta zibelka; CORNWELL, P. D.: Dokaz; CVETAJEVA, M. I.: Ujeti duh; GOETHE, J.W. von: Faust; HAILEY, A.: Airport; HARDY, T.: Jude the obscure; HIBBERT, E. B.: Nevesta; HUGHES, T.: Vran; JANČAR, D.: Konec tisočletja; JANČAR, D.: Zvenjenje v glavi; JOHNSON-Debeljak, E.: Tujka v hiši domačinov; KOBALT, A.: Teče Drava, teče; KORUN, B.: Ostrina miline; KOZAR, L., 1910- Moji konjički; KRAMBERGER, T.: Spregovori morje; KURJA juhica za krščansko dušo; MARGUERITE d'Angouleme, navarska kraljica; MERC, D.: Slep potnik; MORGAN, M.: Sporočilo iz večnosti; MRAK, A.: Drugačen od drugačnih; MRAK, D.: Labod; MRAK, D.: Nevihta; MRAK, D.: Svoboda; MRAK, D.: Življenje življenju; NA poti naprej - otroci sonca; O'NEILL, R.: Dark streets; PATON, A.: Cry, the beloved country; PEINKICHER, I.: Piromanka srca; POGELŠEK, A.: Pesmi pravljicne sreče; REMARQUE, E.M.: Postaja na obzorju; STRLE, V.: Pesmi; STRLE, V.: Zelena ptica; SUHOV, E.: Jaz, boter; SVETINA, I.: Ojdip v Korintu; TOMANIČ, J.: Srobot; TRAMPOLIN; TUROW, S.: Presumed innocent; VILHAR, M.: Vrh skaline silovite; VILHAR, M.: Vrnitev Miroslava Vilharja; VSE najboljše za rojstni dan; WHITMAN, W.: Travne bilke; ZORMAN, I.: Ko odletijo lastovke.

ODMEVI TABORA NA KALCU
LITERARNI VEČER TUDI V
KNEŽAKU

Knežak, 17. julija 1999: Le dobra dva tedna po veličastni proslavi 130-letnice tabora na Kalcu je delavno kneško kulturno društvo **Piškotek** pripravilo prijeten literarni večer, kjer so avtorji predstavili izbor Vilharjevih epskih pesmi izdanih v knjižni obliki s slikovitim naslovom **Vrh skaline silovite**. Omenjena knjižna izdaja je prva tovrstna izdaja kneškega kulturnega društva, o čemer je zbranim spregovoril predsednik društva **Vojko Mihelj**. Knjigo so posvetili tako **Miroslavu Vilharju**, ki je nekoč bil tudi kneški župan in pobudnik taborskega gibanja, kot visokemu jubileju Tabora na Kalcu, gotovo najpomembnejšemu narodnemu dogodku na kneškem, ob zgornji Pivki in daleč okrog. Manj znane pa so gotovo izredno pomembne Vilharjeve epske pesmi, ki so trdno povezane z resničnimi dogodki in ljudskimi pripovedkami s pivškega. Predstavil jih je avtor izbora in študije **prof. Silvo Fatur**, tudi sam domačin iz bližnjega Zagorja. O izvirnih ilustracijah, ki jim študijski pristop daje tudi dragoceno dokumentarno vrednost časa, v katerem so Vilharjeve pesmi nastajale, je zbranim spregovoril avtor **Romeo Volk**.

Prijeten literarni večer, ki mu je tokrat nudilo streho **gostišče Štirna** v Knežaku, je obogatil še glasbeni dodatek, ki ga je hvaležni publiki poklonil družinski trio **Gregor, Nina in Romeo Volk**.

Tekst in slika: Vojko Čeligoj

KINO

Informacije: 81-569

FILMI V SEPTEMBRU 1999

PAST (Entrapment), amer. barv., triler, trajanje 100 min
Režija: Jon Amiel
Igrajo: Sean Connery, Catherine Zeta Jones
3.9.99 ob 20.30, 5.9.99 ob 18. in 20.30

PERDITA DURANGO (Perdita Durango), mehiški barv., trajanje 126 min
Režija: Alex de la Iglesia
Igrajo: Rosie Perez, Javier Bardem
4.9.99 ob 20.30

GENIJ (Holly Man), amer. barv., komedija, trajanje 114 min
Režija: Stephen Herek
Igrajo: Eddie Murphy
10.9.99 ob 20.30

KVARTOPIRCI (Rounders), amer. barv., triler, trajanje 120 min
Režija: John Dahl
Igrajo: Matt Damon, John Torturro, John Malkovich
12.9.99 ob 20.30

STUDIO 54 (54), amer. barv., glasbeni, trajanje 89 min
Režija: Mark Christopher
Igrajo: Ryan Phillippe, Salma Hayek, Neve Campbell
19.9.99 ob 20.30

SESUTI HARRY (Deconstructing Harry), amer. barv., komedija, trajanje 114 min
Režija: Woody Allen
Igrajo: Woody Allen, Mariel Hemingway, Demi Moore, Bill Crider, Kirstie Alley, Robin Williams
25.9.99 ob 20.30

TAXI, francoski barv., komedija, trajanje 85 min
Režija: Gerard Pires
Igrajo: Samy Naceri, Frederic Diefenbach
26.9.99 ob 20.30

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA

UPOKOJENCI

*Upokojenci
smo najrajši pri vinskem
studencu.*

*V studencu naj bo belina ali
črnina,
glavno je, da se dela slina.*

*Čaše nalite s črnino,
to presega vsako milino.*

*Ko se nekaj tega posrka,
kmalu v glavi trka,*

*vendar korajžo da,
če se spiže do dna.*

*Kozarček črnine
slabe misli odrine.*

*Popiti par kupic,
misli, da si veselja kupec.*

*če pa popiješ še kaj več,
ti tečejo besede, kod da jih jemlješ
iz vreč.*

*Pogovori se kar zavlečejo,
vso zgodovino ven privlečejo.*

Anton Volk

DVIG SLOVENSKEGA
BORZNEGA INDEKSA NAD 1850
INDEKSNIH TOČK

V mesecu avgustu se je na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev začelo nekoliko živahnije trgovanje z delnicami podjetij, ki so bila že nekaj časa v ospredju pozornosti investorjev. Slovenski borzni indeks je začel počasi, a vztrajno rasti in je proti koncu tretjega tedna dosegel že 1869 indeksnih točk. Razlogi za dvig so predvsem v večjem zanimanju investorjev za delnice trgovskih in farmacevtskih družb.

V ospredju borznega dogajanja so vsekakor delnice trgovskega podjetja Mercator, katerega enotni tečaj delnice je v slabem mesecu dni prebil mejo 10 000 tolarjev, se zvišal za slabih 19 odstotkov glede na mesec poprej in je znašal na dan 20.08.1999 okoli 11 200 tolarjev. Tej delnici sledi tudi veliko zanimanje za delnice podjetja Kovinotehna Celje, tako prednostne kot tudi redne. Slednjim se je enotni tečaj dvignil za dobrih 28 odstotkov glede na mesec poprej in se giblje okoli 900 tolarjev. Možnosti za špekulacije za tako velik skok tečaja in spraševanj kdo stoji za odkupom delnic je bilo konec, ko je trgovsko podjetje Merkur javno objavilo, da namerava prevzeti celjsko podjetje. Gibanje tečaja Kovinotehne v prihodnosti je dokaj negotovo, dejstvo pa je, da Merkur ocenjuje realno vrednost delnice Kovinotehne na 750 tolarjev. Močno se je povišala vrednost tudi delnicam Leka, ki je kljub zapozneli javni objavi o podpisu pogodbe z angleškim podjetjem za izdelavo in prodajo obližev, zadržala 10 odstotno povečanje tečaja glede na vrednost pred mesecem in se je oblikovala pri 38 800 tolarjih. Zanimive so bile tudi delnice Emona Obala Koper pri višjih 2 270 tolarjih, kar je 8 odstotno povišanje enotnega tečaja glede na mesec poprej in delnice BTC, katerih tečaj se je v mesecu dni zvišal za dobrih 6 odstotkov in je 20.08. znašal 13 920 tolarjev.

Dosti bolj je bilo živahno dogajanje na prostem trgu. Veliko povpraševanje po delnicah pooblaščenih investicijskih družb, predvsem polnih, je krojilo oblikovanje PIX-a, ki je na dan 20.08. znašal 1 383 indeksnih točk. Največ trgovanja je bilo z delnicami Nacionalne finančne družbe 1, katere enotni tečaj se giblje pri 85 tolarjih za delnico. Veliko prometa je bilo tudi z delnicami Triglav steber 1 pri višjih 86 tolarjih. Visoko so tudi tečaji delnic praznih in polpraznih PID-ov, največjo rast med njimi so dosegle delnice Triglav steber 2, Atene in Kmečka družba. Lepo rast so dosegle tudi delnice nekaterih podjetij in sicer Gorenja, katere enotni tečaj se je dvignil preko 2 000 tolarjev, ter Heliosa iz Domžal pri okroglih 34 000 tolarjih.

Glede na to, da se bodo investorji počasi vrnili z dopusta, lahko pričakujemo zanimivo dogajanje na borzi, kjer vlada optimistično razpoloženje, zato je dokaj velika verjetnost, da se bo splošna rast tečajev delnic nadaljevala tudi v zgodnji jeseni.

V Ljubljani, 23.8.1999

Blaž Seražin, Ilirika BPH d.d.

OTVORITEV RAZSTAVE WHERE ART JOINS SORCERY

23. junija 1999 je bila ob 19. uri v galeriji na Gornjem Zemonu 12 pri Ilirski Bistrici svečana otvoritev stalne razstave Where Art Joins Sorcery umetnice Mirande. Otvoritev se je začela z umetniško predstavitev osnovnih elementov – zemlja, voda,

ogenj in zrak - ki ob pravilni postavitvi iniciirajo tudi peti element. Šamanski del predstave se je nadaljeval s predstavitev vaj Carlosa Castanede Tensegrity. Umetniški del predstave se je začel s humornim vložkom s publiko, ko je umetnica na izviren način ob zvokih digeridoo glasbe komunicirala z občinstvom. Skozi predstavitev steklenih objektov in sedemnajstih akrilnih reliefov, med katerimi je tudi zbirka ciklusa Rastlin moči, je umetnica predstavila tako svoje delo kot tudi hišo – galerijo.

Po predstavitvi so se gostje, ki so prišli iz vse Slovenije (Štajerske, Gorenjske, Ljubljane in Primorske), v prijetnem vzdušju zabavali ob igranju avstralskega digeridoo izvajalca Mithoka in glasbi slovenskega enfant terriblea Ali Ena še pozno v noč, nato pa so izpolnjeni odšli domov.

K posebnemu vzdušju galerije je nedvomno veliko prispevala energija pokrajine, saj stoji ilirskobistriška dolina na posebnem stičišču energij v Sloveniji, kjer se srečujejo

vplivi morja in vplivi gora, kar povezuje krajinski angel Snežnika, ki je zelo mogočna energija, saj povezuje krajinske anjele Slovenije. Zato je nujno, da se nameni več sredstev, predvsem pa dobre volje, za ohranitev čistega okolja v tem predelu.

Razstava je bila stalno odprta do 14.8.1999, po predhodnem dogovoru pa si jo lahko ogledate tudi sedaj. V prihodnje namerava lastnik galerije Patrice Monroe, ki vodi tudi podjetje Falgor, dejavnost galerije še razširiti, saj poslojpe, katerega obnova še vedno poteka, nudi številne možnosti, med drugim tudi za seminarje, ekološke delavnice, biološko pridelavo hrane, umetniška srečanja, multimedijske performanse - odvisno tudi od sredstev, ki jih bo podjetje Falgor uspelo zbrati.

Ob tej priložnosti pa bi se želel še posebej zahvaliti vsem, ki ste podprli projekt – Zavarovalnica Triglav, Banka Koper, GA Commerce, Steklarstvo Omahen in Fastram - kot tudi tistim, ki so pomagali pri prenovi galerije - Livarna Maribor, RT Razgoršek, Brest Cerknica, Avto Tehna Canon, Digital Logic, družina Rolih, KLI Logatec, MK Inženiring, KSP Ilirska Bistrica, Unitas, Kolpa San, Erik Blake, družina Login, Dolenjska Banka, Matej Rozman, Bogomir Kovačič, Marles, Gorenje, Gorenje Keramika, Dragan Pažin, Jernej Gerbič, Milko Križman, Kamnoseštvo Kunovar.

Vsi tisti, ki bi si radi ogledali galerijo, se lahko dogovorite za ogled po tel. 067/400-080, če pa želite več informacij o Mirandi ali galeriji, si lahko ogledate tudi predstavitevne strani na internetu <http://www.mirandaishereagain.com> in <http://www.falgor.com>.

Patrice Monroe

Radio 94 d.o.o.
Kolodvorska 5a
6230 Postojna
Telefon: 067/25-123 in 24-150

Na Radiu 94 že od samega začetka mislimo tudi na najmlajše poslušalce. Vsako sredo nakaj minut po 18. uri se z osnovnošolci dobimo v Sredinem rom pom pomu. Ob začetku je bila ekipa precej večja, kot je danes. Od petih članov sva ostali le še Špela in Nina, ki sva ob oddaji rasli in si nabirali izkušnje skoraj pet let.

Običajno se zabavamo s kvizom, dobro glasbo in pogovori s poslušalci, vsem pa je najljubši del oddaje tisti, v katerem podelimo nagrado našega sponzora Unike TTI.

Da pa se nas poslušalci ne naveličajo, se včasih odpravimo na teren in obiščemo kakšno osnovno šolo s področja, ki ga radio pokriva. Tudi v studiu večkrat gostimo tako zanimive mladostnike kot tudi čisto prave slovenske medijske zvezde. Z nami so že bili Vili Resnik, Anja Rupel, Foxy teens, Janja Sodja in drugi.

Vsako poletje si sicer privoščimo oddih, vendar sezono končamo s posebno oddajo ob obletnici radia, v kateri se zvrsti več mladih gostov, podelimo pa tudi bogoto Unikino nagrado.

Sredin rom pom pom si je v preteklih letih nabral veliko število mladih poslušalcev, s katerimi smo se ob tedenskih druženjih spoprijateljili in tega prav posebnega prijateljstva v prihodnosti nikakor ne nameravamo zanemariti. Najmlajši torej tudi to sezono ne boste ostali brez svoje oddaje na Radiu 94, Nina in Špela pa pripravljata presenečenje. Pustite se presenetiti in bodite z nami tudi v prihodnje!

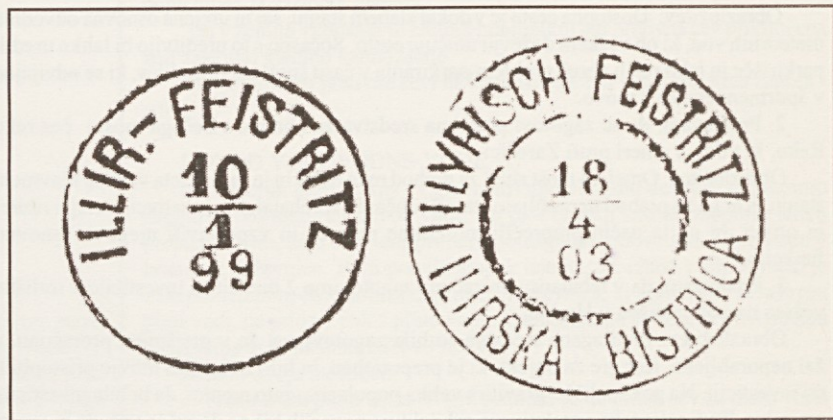
Špela Bratina

PRED 100 LETI JE TUDI POŠTA ILLYRISCH FEISTRITZ POSTALA ILIRSKA BISTRICA

O 190-letni tradiciji pošte v Ilirski Bistrici so se bralci Snežnika že seznanili. Manj pa je znano, kako hude boje so bili naši predniki s tedanjo oblastjo za slovenski naziv kraja tudi v vseh uradnih navedbah.

V vseh uradnih listinah je bilo Trnovo Dornegg in Bistrica Feistritz ali Illirisch Feistritz. Če je oblast postopoma popuščala pri uporabi slovenskega jezika, je pa neverjetno trmoglavo vztrajala prav pri nemški obliki imena kraja. Lep primer takega odnosa je zapis vknjižbe Narodne čitalnice v Ilirski Bistrici v register glavarstva v Postojni, 3. junija 1864. Takole piše: "Narodna čitavnica in Feistritz". Na stavbi naše železniške postaje je še vse do prihoda Kraljevine Italije stal napis **DORNEGG - FEISTRITZ**. Kot posebno hrabro in odločno dejanje lahko štejemo zahtevek bistriških mož, kot so bili župan Anton Žnideršič in njegov namestnik Albert Domladis, v letu 1910, ko so zahtevali od dvorne službe na Dunaju, da jim napiše listino o proglasitvi našega kraja v **trg Ilirska Bistrica** v slovenskem jeziku. Ustrašili se niso niti visokega denarnega plačila za takšno izjemo.

Podobno je bilo tudi v poštne poslovanju. Avstrijska oblast je vztrajala z nemškim imenom Bistrice -

Levo: žig bistriške pošte iz zadnjih desetletij prejšnjega stoletja. Na žigu je le nemški napis: **ILLIR.-FEISTRITZ**. Desno: Nemško-slovenski dvojezični napis na poštne žigu pošte v Ilirski Bistrici, ki ga je pošta uporabljala od leta 1899 pa še vse do 1923, torej še v času italijanske okupacije.

FEISTRITZ od ustanovitve poštne postaje v letu 1809. Sredi prejšnjega stoletja je k imenu dodala še pridevnik **ILLIRISCH**, pisano tudi **ILLYRISCH**.

Pa vendar, slovenskim narodnim pritiskom je morala popuščati tudi nemška tatarska oblast. Na poštne žigu, kjer je devet desetletij stalo le

nemško ime Bistrice, se je konec stoletja vendarle pojavilo tudi slovensko ime **Ilirska Bistrica**. V roke nam je prišla stara razglednica - tudi ena prvih domačih razglednic - ki je bila odposlana

"Blagorodnemu gospodu Karlu Štefinu" iz Bistrice na Rakek 1. oktobra 1899, kakor je moč prebrati na poštne žigu, na katerem je poleg nemškega tudi prvič slovensko ime **Ilirska Bistrica**. Kmalu bo torej okroglih sto let od te - morda na pogled neznatne - pa vendar pomembne narodne zmage.

Takratne razglednice so nudile le malo prostora za

sporočila naslovniku, saj je bila ena stran razglednice v celoti namenjena naslovu in frankaturi, na strani s sliko kraja pa je bilo prostora komaj za pozdrav in podpis. Kljub temu najdemo na omenjeni razglednici podpise mnogih pomembnih domačinov iz tistega časa, kot da se tudi sami veselijo uspeha in želejo to sporočiti prijateljem po svetu. Tu preberemo imena: Anton Žnideršič, K(ristjan) Hodnik, I(van) Valenčič in druga.

Tako, za seboj imamo še eno stoletje od dogodka, vrednega, da se ga spominjamo vsaj ob njegovem jubileju.

Vojko Čeligoj

Pozdrav iz Ilirske Bistrice.

Gornji kraj, najstarejši del Ilirske Bistrice s pozdravi in podpisi na razglednici, s katero se je ohranil (verjetno) eden najstarejših odtisov poštne žige bistriške pošte z navedno tudi slovenskega imena Ilirske Bistrice. (Iz zbirke avtorja).

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

NA POTOVANJIH V TUJINI Z ASISTENCO

Izleti in potovanja v tujino so bistveno brezskrbnejši, če prej poskrbimo za spremljevalca v obliki zavarovalne police iz Življenjskega kroga Zavarovalnice Triglav, d.d.. Ta vam nudi:

* finančno varnost v okviru dogovorjene zavarovalne vsote za kritje stroškov nujnega zdravljenja in stroškov prevoza zaradi bolezni ali nezgode;

* brezplačno pomoč oziroma asistenco, ki jo zagotavlja naš poslovni partner Mercur Assistance. Storitve te asistenčne družbe so vam na voljo 24 ur dnevno, sporazumevate pa se lahko v angleškem, nemškem in francoskem jeziku.

Če torej v tujini potrebujete nujno medicinsko pomoč, vam Zavarovalnica Triglav s pomočjo svojih partnerjev organizira ustrezno zdravstveno storitev, priskrbi zdravnika ali zdravila, organizira potrebne prevoze in položi denarni depozit. Prednost tega zavarovanja je v tem, da vam ni potrebno skrbeti, kdo bo poravnal stroške zdravljenja. Plača jih Mercur Assistance ali pa vam jih na podlagi predloženih računov takoj po vrnitvi domov povrne Zavarovalnica Triglav.

Zavarovanje lahko sklenete na vseh poslovnih mestih zavarovalnice Triglav, d.d. in pomembnejših pooblaščenih turističnih agencijah tudi tik pred potovanjem.

Za vse informacije smo vam prijazno na voljo na območni enoti v Postojni, na vseh predstavništvih in zastopniških pisarnah ali pri vašem zastopniku.

VPRAŠANJA IN POBUDE

POBUDE

1. Predlagam, da se uredi dostopna cesta, ki poteka od Ulice 7. maja do nogometnega igrišča. Menim, da bi bilo tudi potrebno urediti parkirišče med dostopno cesto in obodnim zidom kompleksa kasarne.

Obrazložitev: Dostopna cesta je v dokaj slabem stanju, saj ni urejena osnovna odvodnja meteornih vod, ki ob vsakem deževju uničuje cesto. Sočasno s to ureditvijo bi lahko uredili parkirišče in tako rešili pereč problem parkiranja v času športnih prireditev, ki se odvijajo v športnem centru Trnovo.

2. Predlagam, da se zagotovi potrebna sredstva za obnovo visečega mostu čez reko Reko, ki vodi v smeri proti Zarečici.

Obrazložitev: Omejeni most služi za prehod reke Reke in je zadnja leta v dokaj klavnem stanju. Ker ga za prehod uporabljajo starejši občani (sprehajalci, rekreativci, starejši ribiči) in otroci, bi na ta način preprečili morebitne nesreče in vzpostavili njegovo osnovno funkcijo.

3. Predlagam, da v rebalansu proračuna zagotovimo 2 mio sit za investicijo v mrliško vežico na pokopališču v Harijah.

Obrazložitev: Predlagana sredstva so bila zagotovljena že v prejšnjem proračunu, a žal neoprabljena. Ker gre za objekt, ki je prepotraben, bi bilo treba čim hitreje pristopiti k tej investiciji. Na pokopališču gravitira velika populacija, zato menim, da bi bila investicija smiselna. Tudi zakonska regulativa in arhitektura novejših hiš ne dopušča več, da bi svoji imeli pokojnike v stanovanjskih hišah.

4. Predlagam, da se v čim krajšem času zagotovi priključitev stanovanjskih enot na kanalizacijo "Sušec". Predlagam tudi, da se na reguliranem potoku uredijo pregrade, ki bi zagotavljale osnovne življenske pogoje za ribji življenj.

Obrazložitev: Kljub izgradnji kanalizacije še vedno tečejo fekalije in gospodinjske odplake v potok, kar je nedopustno!

Pri regulaciji potoka Sušec je bila izvedba v stilu "betonske drče", kar onemogoča zadrževanje rib v vodotoku, saj jih ob vsaki večji vodi odnese. Predlog se nanaša na ureditev nizkih pragov, ki bi omogočili razvoj in obstoj vodne flore in favne.

5. Predlagam, da se v naslednjem letu zagotovi sredstva za čiščenje potoka Bistrica in Sušec.

Obrazložitev: Strugi obeh vodotokov se nahajata v mestnem središču in sta ena izmed prvih sramot naše občine. V zadnjih desetletjih se je v njunih strugah nabrala veliko odpadkov in mulja, tako da so nekateri predeli v sušnem obdobju suhi in zaraščeni. Kaj to pomeni za turističen izgled mesta ni treba posebej poudariti. Sredstva je moč zagotoviti iz republiškega proračuna.

6. Predlagam, da se ponovno postavi spominsko obeležje ob vhodu Parka Nade Žagar.

Obrazložitev: Spominsko obeležje je pred leti "skrivnostno izginilo". Ker je opredeljeno z občinskim odlokom, predlog lahko realiziramo in sicer iz proračunske postavke vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov.

7. Predlagam, da se v rebalansu proračuna zagotovijo sredstva za poglobitev dna ribnika v parku Nade Žagar.

Obrazložitev: Dno ribnika je polno mulja, ki ga je potrebno strojno izkupati in odstraniti.

8. Predlagam, da se sanira most, ki vodi z magistralne ceste čez reko Reko v Smrje.

Obrazložitev: Omenjeni most ne zagotavlja osnovne prometne varnosti, saj nima zaščitne ograje.

9. Predlagam, da se sanira struga potoka Kozlek.

Obrazložitev: Pred leti je bila izvedena regulacija potoka Kozlek in sicer zelo nestrokovno in v nasprotju z zakonsko regulativo. Ker v času nizkega vodostaja teče voda med špranjami betonskih elementov, je struga praktično suha na dolžini 200 m. Gre za nujne posege in minimalne stroške. Sredstva je moč zagotoviti iz republiškega proračuna.

10. Predlagam, da se proda zemljišče nogometnega igrišča Kampo in sredstva nameni za dokončanje športnih objektov.

Obrazložitev: Občinski proračun bo težko zagotavljal sredstva za vzdrževanje tudi tega igrišča, zato bi bilo to zemljišče najbolje prodati najboljšemu ponudniku. Na ta način bi prišli do prepotrebnih sredstev za dokončanje nogometnega igrišča v Trnovem.

11. Predlagam, da OS sprejme ustrezen odlok, ki bi bil podlaga za zbiranje namenskih sredstev za adaptacije stanovanjskih blokov.

Obrazložitev: Lastniki večine stanovanjskih enot v blokih so prejšnji nosilci pravic solidarnostnih stanovanj. Ker so ti nezmožni zagotoviti potrebna sredstva za nujne adaptacije (nimajo dovolj velikega vira dohodka), se omenjeni posegi ne morejo izvajati. Posebno težavo predstavljajo tudi objekti, ki so v mešani lasti (individualni, občinski, last podjetij). Na predlagan način bi solidarnostno z minimalnim mesečnim prispevkom (1000 sit) zbrali potrebna sredstva za obnovo dveh do treh stanovanjskih blokov letno. Z zbranimi sredstvi bi gospodaril stanovanjski sklad. Če se ne bo našla ustrezna rešitev, se bo občina v nekaj letih znašla pred velikimi tovrstnimi problemi in bo verjetno v končni fazi morala sanirati propadajoče objekte na svoje stroške.

12. Predlagam, da se najde ustrezna rešitev (tehnična ali poostren nadzor) za omejevanje hitrosti na mestnih in vaških ulicah.

Obrazložitev: Kljub večkratni tovrstni zahtevi občanov in svetnikov ni opaziti nobenih znakov izboljšanja razmer!

13. Predlagam, da se ukrepa v smislu preprečevanja in sankcioniranja vandalizmov, ki se odvijajo v nočnih urah po mestnih ulicah.

Obrazložitev: Vsak začetek tedna smo priča posledicam pravega razdejanja, saj se neznanci redno izživljajo nad smetnjaki, lučmi, znaki, reklamnimi tablamami... Pri vsem tem me zanima tudi vloga in delo Policijske postaje Ilirska Bistrica.

14. Predlagam, da se pristopi k ureditvi parkirišča ob avtobusni postaji.

Obrazložitev: Omenjeno postajališče oziroma parkirišče za avtobuse je v neurejenem stanju in je potrebno najmanj asfaltna prevleke.

15. Predlagam, da se v čim krajšem času pristopi k ureditvi športnih igrišč ob soseski Rozmanove ulice.

Obrazložitev: Na omenjeni lokaciji je možno urediti igrišča za otroke iz blokovega naselja, ki nimajo na razpolago nobenih igralnih površin (razen ceste!). Sočasno bi na ta način tudi zaključili projekt zunanje ureditve OŠ A. Žnidaršiča.

VPRAŠANJA

1. Kdaj nam bo posredovana informacija o poslovanju javnih zavodov?

2. Kako poteka izvajanje podeljene koncesije za gradnjo ob mejnem prehodu Jelšane in Starod?

3. V kakšni fazi je izgradnja nakupovalnega centra Merkator?

4. Čigava skrb je vzdrževanje spomenika na Hribu svobode?

5. Ali naša občina lahko vpliva, da se v nadalje ne bi uničevalo kostanjevega drevoreda ob cesti v smeri proti Kosezam, in prepreči nestrokovno obrezovanje dreves, ki vodi v njihovo odmrtnost?

6. V kakšni fazi je ureditveni načrt za zemljišča ob akumulatorskih jezerih?

Svetniška skupina ZDRUŽENE LISTE SD
Zlatko Jenko

ZA RADOSTNO ŽIVLJENJE V
HARMONIJI Z ZDRAVJEM

FULL POINT je mednarodno podjetje, ki deluje v Švici, Italiji, Veliki Britaniji, na Hrvaškem, v Španiji, Grčiji in od maja 1990 tudi v Sloveniji. Osnovni namen in moto podjetja je dejansko realizirati preventivno zdravljenje.

Vedeti moramo, da človeški organizem ne more normalno zaživeti brez osnovnih naravnih energij, ki jih dobiva iz okolja. Vsem je kristalno jasno, da ne moremo živeti brez svetlobe, zraka, vode in hrane, precej manj pa smo seznanjeni s tem, da človeški organizem potrebuje tudi zemeljsko magnetno polje. Včasih pa so pogoji bivanja takšni, da ne uspemo dobiti vseh naravnih energij v potrebni meri in s tem problemom se ukvarja veda, ki jo imenujemo geobiologija. Naše podjetje ima lastni znanstveno-raziskovalni oddelek, ki se ukvarja z geobiologijo, v njem pa sodelujejo zdravniki, fiziki, elektroniki, bioenergetiki, radiestezisti. **Geobiologija** je veda, ki vključuje medicino, arhitekturo in fiziko in se ukvarja s povezavo med človekom in okoljem, s strukturo zemljišča, na katerem je zgrajen objekt, z njegovo orientacijo in materiali, iz katerih je zgrajen. Vse to je zelo velikega pomena za ljudi, ki tam živijo. Pomembno je, da vemo, v kolikšni meri je naše telo izpostavljeno izvorom pozitivnih ali negativnih energij, saj so slednje pogosto vzrok za energetske nestabilnosti in s tem zdravstvene težave.

Moto podjetja Full Point je: "V naravi, z naravo in za naravo za zdravo, srečno in dolgo življenje." "Zakaj?" se boste vprašali.

Živimo v času, ko je tempo življenja izredno hiter in ko smo ljudje zelo obremenjeni z različnimi stvarmi. Pojavlja se vse več želja po različnih materialnih dobrinah (dober avto, lepo stanovanje, lepa obleka, razkošen dopust, dobra zabava...). Velikokrat se zgodi, da nam po napornem dnevu za svoje najbližje zmanjka moči in energije. "Ali iz tega začaranega kroga ne najdete poti ven?"

Dovolite, da Vam pomagamo.

Se zavedate kakšen pomen ima za nas dober spanec oziroma nočni počitek? V postelji človek preživi tretjino svojega življenja. S kvalitetnim oziroma mirnim spanjem si čez noč pridobimo energijo, ki jo potrebujemo ves dan. Kaj pomeni kvalitetno spanje?

Ljudje si vsak bivalni prostor pa tudi spalnico opremimo tako, da je lepa za oči in to je tudi prav. Pa vendar! Ko kupujemo vzmetnice največkrat sežemo po tistih nižjega cenovnega razreda ali pa jih niti ne zamenjamo. "Kdaj ste nazadnje zamenjali vzmetnice?" "Zakaj, saj so še dobre," boste rekli. Na zunaj že, kaj pa v natranjosti.

Čez noč človek odda en liter tekočine, ta pa pronica v ležišče, ki se postopoma spreminja v pravo skladišče virusov, bakterij, glivic, prahu, pršic in njihovih iztrebkov. Zaradi slabega pretoka zraka v ležišču se v vzmetnicah lahko pojavlja tudi plesen.

Večina ležišč, odej in vzglavnikov je iz sintetičnih materialov, ki delno ali pa v celoti preprečijo kroženje zraka v

postelji. Koža je naš največji organ, ki nam prav tako omogoča dihanje in ravno zato je pomembno, da za svoje spanje uporabljamo izdelke, ki so izključno iz 100% naravnih materialov.

Prepričan sem, da se v bombažnih oblačilih bolje počutite kot v sintetičnih.

Posledica slabih materialov v postelji pomeni pregrevanje našega organizma. Ali se ponoči zbujate, ker Vam je prevreče in ste prepoteni? Se odkrijete in čez čas zopet pokrijete, ker Vas je zazebló? Zaradi tega se velikokrat pojavijo določene bolečine v sklepih, zjutraj se prebudite utrujeni in razdraženi zaradi slabe noči. Za svojo utrujenost nikar ne krivite noči ali lune, temveč svoje ležišče. Poleg tega, da je ležišče iz naravnih materialov pa vam mora tudi anatomsko odgovarjati.

Hrbtenica mora imeti med spanjem naravno, sploščeno lego, k temu pa pripomore tudi anatomski vzglavnik. Napete mišice v hrbtenici lahko primerjamo s 7 urno hojo brez počitka. Mišice na nogah so najbolj obremenjene in bolečine v nogah bi se pojavile še isti ali pa naslednji dan. Poseben proces se dogaja s hrbtenico med spanjem vsako noč, če se ležišče ne prilagaja anatomiji našega telesa.

Rad bi vas opozoril na še en dejavnik - **sevanje**, ki ravno tako vpliva na naše spanje. Ne bom Vam govoril o radioaktivnih sevanjih ampak o čisto drugih škodljivih energijah, ki pa lahko naredijo nepopravljivo škodo našemu organizmu. Delimo jih na sevanja naravnega in na sevanja tehničnega izvora. Slednjih je z vsakim dnem vse več.

Prisotnost naravnih sevanj nas spremlja tako rekoč že od obstoja človeka, medtem ko je prisotnost

tehničnih sevanj iz dneva v dan večja. Čez dan se srečujemo različnimi stvarmi, ki imajo moč tehnično sevanje (telefoni, računalniški radijski aparati...), zvečer pa, ko nas se spočili, smo ravno tako pod vplivom tehničnih sevanj. Kako, se boste vprašali. V bližini naših domov je več visokonapetostnih objektov (daljnovodi, transformatorji, oddajniki radarji...), ki tudi čez noč delujejo. V spalnici imate najverjetneje telefon, radiouro, TV in ogledalo, postelja je polna kovinskih delov (kovinske mreže, vzmeti, kovinska ogrinjača), elektromagnetna sevanja še dodatno vlečejo nase. Vse to pa vpliva na kva-

tetno spanje oziroma dobro zdravje počutje vsakega posameznika. V postelji preživimo povprečno 8 ur na dan in prav toliko časa se izpostavljeni škodljivim energijam sevanjem. To so sevanja, ki jih s svojimi petimi čutili ne zaznavate, občutite jih na drugačen način: zvečer ne morete zaspati, ponoči se velikokrat zbujate, zjutraj imate občutek vrtoglavice, čutite krče v nogah ali drugih delih telesa, pogosto Vas boli trebuh, želodec, glava, zjutraj vstanete utrujeni, čez dan ste brez posebnega vzroka vedno utrujeni, razdražljivi, brez volje do dela ne morete se koncentrirati...

Našel sem le nekaj težav, s katerimi Vas Vaš organizem opozarja, da v vašem ležišču nekaj ni v redu. Bi se radi prpričali, s kakšno prisotnostjo delujejo pri Vas naravna in tehnična sevanja? Pokličite me, sem Tomaž Ribič, svetovalec podjetja Full Point iz Kopra, na telefon 067/444-316 ali 041/416-000 ali pošljite spodnji kupon in zagotovite brezplačno radiostezijsko meritve spalnice.

Kupon za brezplačno radiostezijsko meritev spalnice

Ime in priimek

Ulica, hišna št.

Pošta, kraj

Telefon:

Izpolnite čitljivo in pošljite po pošti na naslov:

Tomaž Ribič Podgrajska 26, 6250 Ilirska Bistrica.

ZAHVALA

sponzorjem, ki so finančno prispevali za Vizito 99:

1. TARSEL, Trgovina Il. Bistrica
2. "KIVI", Trgovina, Dejan Oruč Podgraje
3. PEDIKERSTVO, Milka Prosen Il. Bistrica
4. SIMON PROSEN, Gradbena mehanizacija, Trpčane

KOČANSKI VIZITANTI

ZAHVALA

Rada bi se zahvalila vsem, ki mi v trenutkih moje boleznij stojijo ob strani. Sem namerč 24-letna študentka Fakultete za pomorstvo in promet doma iz okolice Ilirske Bistrice, ki sem pred meseci prosila za denarno pomoč za nakup zdravil v boju proti raku. Zaradi velikih stroškov, ki jih imam z zdravljenjem, sama finančno ne bi zmogla začeti niti nadaljevanja s terapijo. Zato se vsem iz srca zahvaljujem za vsakršni prispevek in podporo, predvsem pa sorodnikom, prijateljem, sošolcem in sovaščanom. Ter vsem, ki ste za mojo bolezen le slišali a vseeno pomagali. Brez vas mi takšen način zdravljenja ne bi bil nikoli omogočen. Dali ste mi upanje, da mi bo v prihodnje le uspelo premagati to težko preizkušnjo, ki mi jo je zadalo življenje. Hvala vam!

Katja Vrh, Dolnji Zemon

UPORABA DEŽEVNICE PRI OSKRBI Z VODO

Voda je temeljni pogoj za obstoj ljudi, živali in rastlin. Poraba pri nas in svetu stalno narašča in sicer zaradi naraščanja števila prebivalcev, dviganja življenjskega standarda, pospeševanja namakanja obdelovalnih površin, naraščajoče industrializacije.

Po grobi statistični oceni je dnevna poraba na prebivalca naslednja:

VRSTA NASELJA	PORABA NA PREBIVALCA (l / dan)	
Vas	40	do 50
Mesto z manj kot 20.000 prebivalcev	50	do 70
Mesto od 20.000 do 50.000 prebivalcev	70	do 120
Mesto od 50.000 do 100.000 prebivalcev	100	do 200
Mesto z več kot 100.000 prebivalci	150	do 300

Poraba iz zgornje tabele se nanaša na porabo čiste - pitne vode. Ker je pač nimamo v izobilju, so potrebni ukrepi za varčevanje. Tako je potrebno varčevanje pri količini, prav tako pa ni nujno, da vsa voda, ki jo rabimo, po kakovosti ustreza pitni vodi.

ZAHTEVANE LASTNOSTI PITNE VODE

Za pitno vodo obstajajo stroge zahteve glede njenih lastnosti. Glavne zahteve so zbrane v naslednji tabeli:

	DOBRO	ZADOVOLJIVO	KOMAJ	SLABO
Temperatura °C	do 12 °C	12 do 14 °C	nad 15 °C	
brez	lahek	zmeren	močan	
brez	lahek	zmeren	močan	
brez	rahlo mlečna	mlečna	rjava	
prozorna	skoraj čista	malo kalna	kalna	
6,8 - 7,5	do 8,0	9,0	kisla ali alkalna	
3,0 - 8,0	8,0 - 18,0	nad 18,0	nad 56,0	
poraba-Kalijev. permanganata	manj 4,0 (mg/l)	4,0 - 12,0	12,0 - 16,0	nad 16
več 2	več 2	več 2	manj 1	
sled	0,2 - 0,5	0,5 - 1,0	nad 1	
brez	0,1 - 0,2	nad 2		
brez	sled	manj 1,0	več 1,0 - 2,0	
brez	sled	nad 10,0	nad 20,0	
brez	sled	rahlo navzoč	navzoč	
brez	brez	brez	brez	
brez	brez	0,20	nad 0,20	
0,0 - 20,0	20,0 - 50,0	nad 100,0	nad 100,0	
brez	v 200 cm3	v 100 cm3	v manj 100 cm3	

ZAHTEVANE LASTNOSTI DEŽEVNICE

Deževnica, ki jo lovimo preko streh in drugih naprav, mora v higienskem, estetskem in tehničnem smislu zadoščati naslednjim zahtevam:

- biti mora higiensko neoporečna (npr. brez bakterije coli),
- ne sme povzročati korozije, kar pomeni, da ne sme imeti agresivnih primesi,
- ne sme vsebovati snovi, ki povzročajo motnost, maščobe in pene.

Za deževnico je značilno, da je mehka, ker za razliko od podtalnice, ki v zemlji raztaplja minerale, ne vsebuje nobenih mineralov. Zato ima prednost pri uporabi v pralnih strojih, predvsem z ekološkega stališča; razen tega ne nastaja vodni kamen, zmanjša se poraba pralnega praška, v pralnem prašku ne rabimo snovi za mehčanje vode (polifosfatov), ki so okolju škodljivi. Deževnica je primernejša od podtalnice tudi za zalivanje vrtov, ker ne vsebuje železa, mangana in drugih kovin. Z njeno uporabo v WC splakovalnikih - kotličkih, kopalnih kadeh in grelnikih ni problemov pri nastajanju vodnega kamna.

Deževnica lahko prinese s seboj v sistem listje, vejice, prašne in druge delce, ki se jih navzame med preletom skozi ozračje ali ob stiku z neustrezno izbranimi materiali sistema. Proti večji nesnagi (vejice, listje) si pomagamo z bolj ali manj fino mrežo, nato pa s filtri, ki vsebujejo aktivno oglje, kar povsem zadošča, saj bi vgradnja peščenih filtrov močno podražila izvedbo.

Za uporabo mora deževnica biti neoporečna. Ne sme vsebovati trdnih delcev, sluzastih snovi in maščob. Ne sme vsebovati različnih kemikalij in mikroorganizmov. Da se izognemo težavam z legionelo, drugimi bakterijami in algami, jo shranjujemo v neprosojnih hranilnikih. Hranilniki so lahko izdelani iz nerjavne pločevine, plastike ali iz fino obdelanega betona.

PORABA VODE

Poraba vode je odvisna od navad ljudi, klimatskih razmer, življenjskega standarda itd., zato je težko določiti konkretne vrednosti. Ponavadi določamo porabo vode na osnovi statističnih podatkov.

Poraba vode v stanovanjskih objektih.

Povprečna poraba vode v stanovanju za 1 (eno) osebo na dan je:

skupina A	litrov	skupina B	litrov
kopanje	35	izplakovanje WC-ja	18
ponižanje posode	8	pranje perila	18
umivanje	7	čiščenje	4
pitje, kuhanje	3	zalivanje vrtov, pranje avta	5
skupaj	53 litrov	skupaj	45

V skupini A rabimo higiensko neoporečno pitno vodo in sicer 53 litrov na osebo na dan, v drugi skupini B, kjer zahteve po kakovosti niso tako stroge, pa 45 litrov na dan. V skupini B je predvsem važno, da je voda čista, ugodno je še, če je mehka. V tem primeru lahko uporabimo deževnico. Skupaj na B znes 98 ali-lahko rečemo-100 litrov na dan na osebo. Iz gornjega je razvidno, da lahko ob uporabi deževnice prihranimo skoraj 50 % vode.

Obstajajo tudi podatki o povprečni letni porabi vode na osebo:

WC kotliček (varčevalni)	8 m3 / osebo leto
WC kotliček (navadni)	14 m3 / osebo leto
Pralni stroj	6 m3 / osebo leto
Zalivanje vrtov	6 m3 / 100 m2 leto

SISTEMI ZA UPORABO DEŽEVNICE

ELEMENTI SISTEMA

Deževnico, ki odteka s strehe, vodimo po zbirnih ceveh (žlebovih) do

vertikalne cevi, ki vodi v hranilnik. Od tu jo črpamo (včasih) v dnevni hranilnik, nato pa po omrežju do posameznih potrošnikov. Glavni sestavni deli sistema so:

- lovilna površina,
- zbiralne cevi,
- dovodna cev v hranilnik,
- filter,
- hranilnik,
- preliv hranilnika,
- (dnevni hranilnik),
- dovod pitne (vodovodne) vode v hranilnik,
- sesalna cev,
- tlačna črpalka,
- razdelilno omrežje,
- iztočne armature.

Lovilna površina (streha)

Najugodnejše so gladke površine, torej glineni strešniki, umetne snovi ali skrilavci. Neprimerne so strehe, krite z betonskimi grobimi strešniki, bitumenskimi strešniki ali t.i. zelene strehe. V teh strehah se zadržuje prah in druga nesnaga. Če imamo kovinske strehe, moramo računati z večjo vsebnostjo kovin v vodi, ki je zato manj primerna za zalivanje vrtov.

Zbiralne in dovodne cevi

Pri izbiri in izvedbi moramo upoštevati tehnične predpise npr. DIN 1986, veljavne za odvodnjavanje meteorne vode z objektov in terena. Enako velja za materiale, iz katerih so cevi izdelane. Upoštevati moramo veliko spremenljivost pretoka ter nevarnost zamašitve in zamrzovanja. Cevi morajo biti po čim krajši poti usmerjene proti hranilniku. Če potekajo v zemlji, morajo biti pod zmrzalno gladino (najmanj 80 cm globoko). Njihov minimalni premer je 100 mm.

Filter

V vertikalnem žlebu, ki vodi s strehe, imamo dva filtra. Najprej je t.i. zbiralni listja. To je sito v žlebu z loputo. V situ se ustavljajo večji delci, kot so listje in vejice. Filter čistimo ročno: odpremo loputo in smeti odstranimo z roko. Drugi filter, separator, je nameščen pred vstopom v hranilnik. V žlebu je mreža, voda ki vstopa v hranilnik, gre lahko samo skozi mrežo, ostala voda s smetmi pa gre naprej v odtok. Separator je samodejni čistilni element instalacije. Nameščen je pred vstopom v hranilnik in predstavlja filter in obenem točko, kjer se voda, ki teče v hranilnik loči od vode, ki teče naprej v odtok. Separator deluje na principu prelivnega polja. Voda teče po vertikalnem žlebu navzdol, del vode teče na filterno mrežico, del pa mimo nje po sredini žleba. Tisti del vode, ki teče na mrežico, se tu očisti, čista voda se zbira v spodnjem delu separatorja, od tu gre po stranski cevi v hranilnik. Nečistoče pa skupaj z deževnico, ki pada v mrežico, odteka v odtok. Tako je omogočeno samodejno delovanje separatorja (čiščenje vode in filtra ter ločevanje vode). Čeprav je v sredini žleba razmeroma velika odprtina, ki vodi v odtok in kjer bi lahko prišlo do večjih izgub deževnice, to ne moti delovanja separatorja. Do motenj ne pride zato, ker največja količina vode priteče po obodu žleba in se žleba oprime. Vodo, ki priteče po robu žleba, pa filtriramo preko mrežice. Delovanje separatorja je preizkušeno. Pred vstopom v razdelilno omrežje potuje voda še skozi filter z aktivnim ogljem. Tako se vodi oporečnost močno zmanjša, vendar je kljub temu ne upoštevamo kot pitno vodo. To je pomembno predvsem tam, kjer imajo do iztočnih mest dostop tudi otroci.

Hranilnik

Nalogo hranilnika lahko opravljajo:

- opuščene jame za odpadno vodo (greznice) po predhodnem čiščenju in higiensko ustrezni notranji prevleki,
- v zemljo vkopane cisterne iz plastike,
- opuščene cisterne za kurilno olje, po čiščenju in z notranjo prevleko iz plastike,
- plastične cisterne nameščene v kleti,
- betonske cisterne,
- rezervoarji iz nerjavne pločevine ipd.

V praksi moramo upoštevati specifičnost objekta. Pri novogradnji so priporočljivi hranilniki vkopani v zemljo. Tako so zaščiteni pred sončno svetlobo in toploto, voda ima ustrezno nizko temperaturo, kar zavira razmnoževanje legionel in drugih organizmov. Obseg zemeljskih del se v tem primeru bistveno ne poveča.

V obstoječe objekte nameščamo hranilnike iz plastike ali iz drugih materialov v klet. Tu je ugodneje kot v različne lope ali garaže, ker je v kleti nevarnost zamrzovanja manjša in vode preko zime ni potrebno izpuščati. V kleti ni niti direktnega sončnega sevanja niti visokih temperatur, kar bi povzročilo nastanek alg in razvoj nekaterih mikroorganizmov. Priporočljivo je, da so hranilniki prebarvani s temno barvo.

Redkeje nameščamo hranilnike na podstrežje, ker obstaja nevarnost visokih temperatur poleti, zamrzovanja pozimi, lahko pa nastanejo tudi statični problemi v objektu.

Pri hranilnikih, zakopanih v zemljo, moramo upoštevati vse varnostne predpise, pa tudi elemente (črpalke, cevi, itd.) moramo zaščititi pred zamrzovanjem. Pri prvotnih izvedbah je bil velikokrat uporabljen tudi dnevni rezervoar, kar sedaj večinoma opuščamo.

KONSTUKCIJSKE ZAHTEVE PRI HRANILNIKIH

Dovodna cev do hranilnika mora biti speljana tako, da lahko brez težav odstranimo ev. večje delce iz vode. Dovodna cev se mora končati tik pred dnom hranilnika. Odvod iz hranilnika pa mora biti speljan tako, da nastaja čim manjša turbolenca.

- Izogibati se moramo raznih pragov v hranilniku.
- Odvodna cev mora biti vsaj 100 mm nad dnom hranilnika.
- Vse hranilnike moramo občasno čistiti, to mora omogočati že sama izvedba. Kontrolirati moramo tudi armature (plavač, ventile,...). Zato mora hranilnik imeti ustrezno odprtino (po DIN 1986).
- Vse stene in elementi morajo biti za vodo nepropustni.
- Dimenzije hranilnika morajo biti takšne, da omogočajo enostaven transport.
- Hranilnik mora biti statično varen in primerno fiksiran na podlago.
- Stene in cevi ne smejo prepuščati svetlobe, da ne nastajajo alge.

PRELIVNA CEV HRANILNIKA

Preliv mora biti izveden tako, da ni možno nekontrolirano iztekanje

deževnice. To je pomembno predvsem ob nalivih, zato mora:

- premer prelivne cevi biti večji kot premer dovodne cevi,
- biti omogočeno pronicanje ali odtekanje iztekajoče deževnice iz hranilnika, voda ne sme zastajati,
- prelivna cev naj bo po možnosti priključena na kanal ali odtok, pomembna je zastojna gladina
- pri v zemljo vkopanih in kletnih hranilnikih biti prelivna cev priključena nad zastojno gladino kanalizacije,
- pri priključku prelivne cevi na kanalizacijo biti vmes smradna zapora - sifon.

DOVOD VODOVODNE VODE

Na iztočnih mestih, kjer (v glavnem) uporabljamo deževnico, moramo zagotoviti kontinuiran dovod vode. To je v daljših sušnih obdobjih lahko problematično, zato si v tem primeru pomagamo z dovodom pitne vode v hranilnik deževnice. To ni pravilo ampak izjema, oz. izhod v sili. Pri tem je zelo pomembno, da v nobenem primeru deževnica, ki higijensko ne ustreza pitni vodi, ne pride v stik s pitno vodo. Zato direktna povezava med obema sistemoma ni dopustna (DIN 1988 / 4).

Imamo dve možnosti:

1. Prosti iztok pitne vode. V tem primeru se dovodna cev za pitno vodo konča nad lijakom cevi, ki vodi v hranilnik. Razdalja med dovodno vodovodno cevjo in najvišjo možno gladino v hranilniku mora biti vsaj dvakrat večja od premera dovodne cevi vodovodne vode, toda najmanj 20 mm. Priporočljivo je, da je iztok vodovodne vode opremljen z magnetnim ventilom, ki ga vodi nivojno stikalo v hranilniku, ki se vklopi takrat, ko nivo doseže nek določen minimum. Možno je tudi odpiranje in zapiranje ventila z roko, vendar to ni popolnoma zanesljivo, je tudi neprimerno.

2. Dovod pitne vode do vseh porabnikov deževnice. V tem primeru imamo npr. do WC kotličkov dovod deževnice in dovod pitne vode, v kotličku pa dva plavača; drugega, ki služi dovodu pitne vode, aktiviramo s pomočjo magnetnega ventila, ki začne delovati ob pomanjkanju deževnice v hranilniku. Ta sistem je manj ekonomičen pa tudi higiensko je manj ustrezen, saj voda v vodovodnem omrežju lahko stoji dalj časa in se pri tem množijo različni mikroorganizmi.

SESALNA CEV IN TLAČNA ČRPALKA

Sesalna cev povezuje hranilnik s tlačno črpalko oz. z napravo za povišanje tlaka v sistemu. Možnih je več vrst izvedb. Povezava med hranilnikom in črpalko je lahko z togo ali gibljivo cevjo. Ker deževnica v hranilniku ni pod tlakom, ki je potreben za njeno dovajanje do posameznih iztokov, moramo imeti sistem za povišanje tlaka. Obstajajo kompletni agregati, sestavljeni iz centrifugalne črpalke, gnane z elektromotorjem, tlačnim rezervoarčkom in tlačnim regulatorjem (minihidrofor). Sestavni deli morajo biti iz plastike ali iz nerjavnega jekla, črpalka mora biti zaščiten pred suhim tekom - torej ne sme potegniti zraka v sistem. Paziti je treba tudi na šumnost, ki ne sme biti prevelika. Celotna naprava mora biti pravilno dimenzionirana, da se črpalka ne bi prepogosto vklapljala ali da ne bi bil tlačni rezervoar prevelik. Med črpalko in hranilnikom mora biti vgrajena protipovratna loputa.

CEVNO OMREŽJE

Material in izvedba omrežja (dovodne, odvodne in izpraznjevalne cevi) mora ustrezati DIN 1986. Dimenzioniranje omrežja je enako kot dimenzioniranje omrežja za pitno vodo (DIN 1988). Omrežje mora biti jasno označeno, da se loči od omrežja za pitno vodo ne samo med montažo in uporabo, ampak tudi pri kasnejših popravilih.

IZTOČNA MESTA

Najmanj kar je potrebno, je vidno označevanje iztočnih mest za deževnico z opozorilom, da voda ni pitna. V kolikor so pipe dostopne otrokom, je priporočljivo, da je možno sneti zgornji del pipe, s katerim odpremo iztok. Posebno moramo paziti:

- pri WC izplakovalnih kotličkih smemo uporabljati samo varčevalne (z majhno porabo) kotličke, nikakor pa ne tlačne, ker ti porabijo preveč vode,
- vse iztoke moramo opremiti z znakom, da voda ni pitna,
- pri iztočnih pipah snamemo zgornji del, da preprečimo otrokom pitje deževnice.

Ločimo več sistemov uporabe deževnice in sicer za individualne objekte, za večje objekte in druge sisteme.

Pri sistemih za uporabo deževnice je važno, da se vgrajuje visokokakovostne in zanesljive naprave za povišanje tlaka. Zelo pomembno je filtriranje. Fini filter je hitro nasičen, zato pade tlak v omrežju. Zato mora biti zanesljiv in enostaven za čiščenje (patrone za zamenjavo). Zanesljiv mora biti tudi grobi filter. Hranilnik naj bo volumna 5 m3 (za 4-člansko družino). Priporočila se, da je sistem čimbolj avtomatiziran, ker v tem primeru v veliki meri odpade vpliv človeškega faktorja.

V povprečju ocenjujemo, da je dnevna poraba pitne vode na prebivalca 100 litrov. Iz navedene dnevne porabe pitne vode lahko nadomestimo z deževnico polovico celotne količine, predvsem tam, kjer ni zahtev po higijenski neoporečnosti: za izplakovanje stranišč, pranje perila in avtomobilov, zalivanje vrtov ter čiščenje stanovanj. Deževnica je razmeroma čista, predvsem pa mehka, zato se obloge iz apnenca ne nabirajo, pri pranju perila pa ni potrebno dodajati sredstev za mehčanje vode.

Enostavno in učinkovito lahko varčujemo z vodo tudi s spreminjanjem svojih življenjskih navad, tako med posameznimi opravili, kot so pomivanje posode, pranje perila ali med umivanjem zapiramo vodo, vgradimo si ročke ter regulacijske nastavke za pipe in prhe, ki uravnavajo pretok in tlak v sistemu, ob nakupu gospodinjskih aparatov izberimo takšne, ki imajo varčne programe. Če si ogledamo gibanje cene pitne vode v obdobju zadnjih nekaj let, bomo opazili, da se ta vztrajno povečuje.

Predlagamo vam, da zberete stare račune za energijo (elektrika, ogrevanje, plin, voda), v tabelo nato vpišete za posamezni mesec porabo in ceno. Če se vam bodo zdele nekatere številke prevelike, se nam pridružite, skupaj nam bo mogoče kakšnega uspeha zmanjšati. Vse, ki bi radi dobili strokovno, neodvisen in brezplačen nasvet v zvezi z racionalno rabo energije, vabimo v energetske svetovalne pisarno, pri nas boste prejeli tudi publikacije v zvezi z varčno rabo energije.

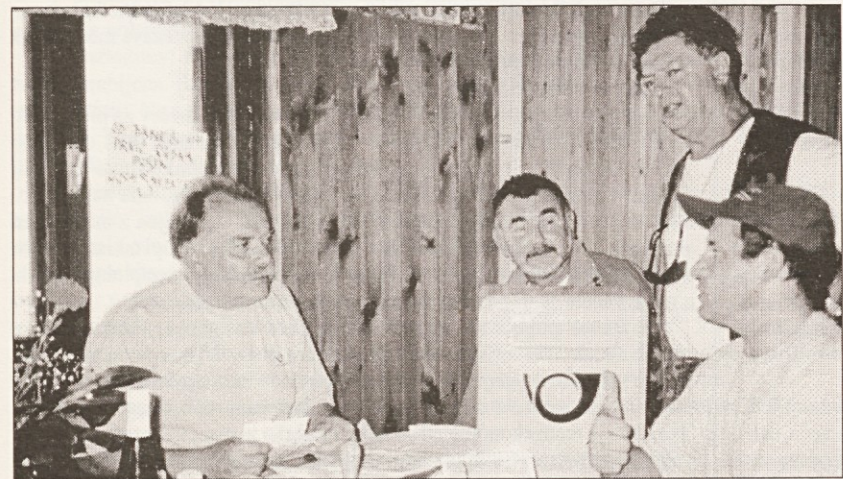
In kje se dobimo? V Energetsko svetovalni pisarni Ilirska Bistrica, vsak torek in četrtek med 17. in 19. uro, v provizoriju Občine, soba št. 6.

Energetski svetovalec Miran PENKO

NA SNEŽNIKU SREČANJE IN POŠTA, V ČRNEM DOLU SLOVESNOST

V spomin na 12. avgust 1907, ko so tedanje avstrijske oblasti potrdile pravila domačega planinskega društva, slavijo bistriški planinci ta dan kot svoj društveni praznik. Leta 1951 so na ta dan na Sviščakih odkrili spominsko piramido vsem padlim v zadnji vojni na področju Snežnika in odprli Cankarjevo kočo, leta 1989 so v spomin na nesrečnega pilota Josipa Križaja postavili spominsko krilo na Jarmovcu, lani so slavili 30-letnico Planinskega doma in letos ...

Slovesna je bila tudi letošnja tretja nedelja v avgustu. Planinskega vzdušja niso pokvarili niti megla, ne močan veter, niti nizka temperatura, ki ni in ni zmogla skoka nad osem stopinj Celzija. Vsaj tisoč planincev je ta dan obiskalo

"Prvič na svetu, na Snežniku!" V planinski koči na Snežniku je med planinskim srečanjem delovala občasna pošta (z občasnim poštarjem), vendar tokrat prvič s posebnim dnevnim poštnim žigom. (Foto: Janez Žibert)

Slovesnost v Črnem dolu ob 85-letnici Vilharjeve kočice v nedeljo, 15. avgusta t.l. Domači taborniki skrbno ohranjajo kočico pa tudi letnico 1914 na strehi kočice, ki priča o letu otvoritve kočice in tedanjem delovnem uspehu bistriških planincev. (Foto: Vojko Čeligoj)

KNJIGA O SNEŽNIKU PRED IZIDOM

V našem časopisu smo že pisali o tem, da v Planinskem društvu Snežnik pripravljajo izdajo obsežne monografije o našem Snežniku. Gora, ki je nesporen simbol našega kraja in naših ljudi, bo v knjigi vsestransko opisana tako s svojega naravnega vidika kakor tudi kot vzpodbuda za stoletje planinske dejavnosti pod njo in kot izziv številnim mojstrom pisane besede, slikarjem, glasbenikom idr. K sodelovanju so v planinskem društvu povabili nad trideset avtorjev, tudi vrhunske strokovnjake raznih področij. Pisno gradivo bo pospremlilo nad dvesto fotografij, številne bodo tudi barvne. Takšne edicije na bistriškem še ni bilo. Snežnik pa si jo gotovo že dolgo zasluži. Pokroviteljstvo nad edicijo je prevzel župan občine Ilirska Bistrica g. Franc Lipolt, dipl. ing..

Ker bodo stroški tiskanja precejšnji, se planinsko društvo obrača na vse, ki lahko po svojih močeh podprejo tisk te izjemne knjige. Podjetja in podjetniki lahko vplačajo ustrezen oglas in tako poslovno sodelujejo pri izidu knjige.

Vabljeni so tudi posamezniki, številni ljubitelji Snežnika, planinske družine in planinski prijaletji. Z vplačilom zneska 5000 SIT (ali več) bodo vsi darovalci zapisani v spisek sponzorjev v knjigi, omenjeno knjigo pa bodo prejeli brezplačno s posvetilom in zahvalo za podporo društvu. Prispevek je moč vplačati na sedež društva v Bazoviški ulici 8 vsak torek med 17. in 19. uro ali nakazati na žiro račun društva števil. 52210-678-90756 s pripisom ZA ZBORNİK.

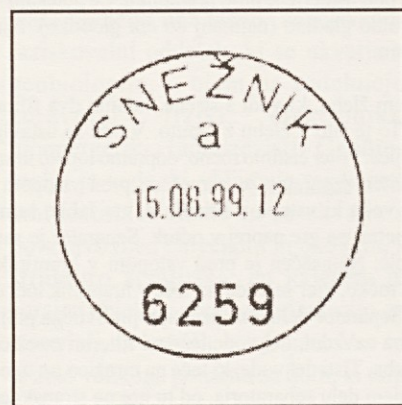
Planinsko društvo se že vnaprej zahvaljuje vsem za naklonjenost in podporo. (Iz pisarne PS Snežnik Ilirska Bistrica)

Dolgoletni oskrbnik kočice na Snežniku
JOŽE MATETA

je 15. avgusta 1999 slavil svoj 80. rojstni dan.

S šopkom planinskega cvetja mu domači planinski prijatelji namenijo tudi najlepša voščila.

vrh Snežnika in ga zapuščalo, res da rdečih in preprianih lic, vendar pa nasmejanih in zadovoljnih. Pozdrav udeležencem tokratnega 31. zaporednega srečanja je društveni predsednik Janez Žibert namenil zbranim kar v planinski koči na vrhu in z drobnimi darili, kot je običaj, je nagradil vse, ki so izstopali po starosti, teži, oddaljenosti in podobno. Tako je družina Bratovič, doma sicer iz bližnje Zarečice, prišla na Snežnik celo iz Avstralije. Posebno pozornost so bistriški planinci izkazali tudi dr. Tonetu Wrabru, velikemu prijatelju Snežnika in raziskovalcu snežniškega cvetja, ki je v mesecu dni posvetil Snežniku kar pet svojih delovnih obiskov in tudi tokrat prišel na Snežnik v družbi dveh hrvaških kolegov.

Novi dnevni žig pošte 6259 SNEŽNIK z menjajočim datumom, s katerim bo odslej odpremljena vsa pošta, oddana v koči na Snežniku. V slovenskih planinah ima tak žig samo enaka pošta na Triglavu. Kar Triglav, torej tudi naš Snežnik!

Slovesnost na Snežniku je tokrat obogatila tudi Pošta Slovenije. Od leta 1975 je ob podobnih prilikah na Snežniku delovala občasna pošta s priložnostnimi poštnimi žigi, tokrat pa je poštna uprava dala prvič v uporabo še redni dnevni žig POŠTE 6259 SNEŽNIK. Čeprav je bila pošta "odprta" tokrat le nekaj ur, je opravila kar nekaj sto poštnih storitev. Sprejela je velik kup planinskih razglednic in pisem, mnoge tudi s posebnim poštnim poslovanjem od priporok, ekspresnih do vrednostnih pošiljk. Nekatere poštne pošiljke so bile poslano s Snežnika celo na druge celine, tudi na Kitajsko. Odslej bo vsa pošta, oddana v poštnem nabiralniku na Snežniku, odpremljena s tem novim rednim poštnim žigom. Domači filatelisti pa so za to priložnost pripravili še dvojce dotiskov na poštnih dopisnicah, s katerimi so trajno obeležili uporabo dnevnega žiga in 85-letnico kočice v Črnem dolu.

Slovesno je bilo tudi na Sviščakih, kjer se je v organizaciji oskrbniške družine Lopuhovih pri kapelici sv. Gabrijela opravljala sv. maša. Živahno pa je bilo po vsej dolini, posebno pa pred planinskim domom.

Udeleženci planinskega srečanja, še posebej domači planinci, pa so se popoldne zbrali še v Črnem dolu pred staro Vilharjevo kočico, ki prav letos slavi 85-letnico otvoritve. Kočo je zgradilo domače planinsko društvo davnega leta 1914 in je bila prva slovenska planinska kočica na področju Snežnika. Burno preteklost kočice in njen velik narodnostni pomen v svojem času sta zbranim predstavila Vojko Čeligoj in dr. Tone Wraber. Za kočico sedaj že tri

desetletja vzorno skrbijo domači taborniki in so tudi tokrat gostoljubno odprli njena vrata. Obiskovalci Črnega dola so obiskali še Rusin grob v bližini

koče, položili nanj simbolični šop planinskega cvetja in nedeljski popoldne zaključili v prijetnem planinskem vzdušju. Vojko Čeligoj

Nagovor dr. Toneta Wrabra v Črnem dolu v nedeljo, 15. avgusta 1999

OB 85 LETNICI ČRNODOLSKKE KOČE

Planinsko/taborniško zavetišče, pred katerim stojimo, je častljiv, zdaj že 85 let star spomenik slovenskega gornišstva in slovenske narodne zavesti. Vemo, da ga je zgradila ilirskobistriška podružnica SPD in ga slavnostno odprla 5. julija 1914. To je bilo pomembno dejanje slovenskega planinstva na območju, ki je bilo že dolgo poprej predvsem področje delovanja neslovenskih ljudi in tujih gorniških organizacij.

13.6.1853 je velik del snežniškega sveta na dražbi za pol milijona tedanje avstrijske goldinarjeve kupil nemški knez Otto Viktor v. Schonburg. Do svoje smrti 16.2.1859, svoje posesti nikoli ni videl. Podedoval jo je sin Georg, po njegovi smrti 29.10.1900, pa Georgov sin Hermann. Oba sta mnogo storila za obnovo snežniške graščine, prizadevala pa sta si tudi za umno gospodarjenje v snežniških gozdovih, se kaže v še danes priznanih gozdnogojitvenih dosežkih in gozdnih cestah. Pomembne zasluge za to je imel šolani gozdarski strokovnjak in pozneje tudi upravnik snežniškega gospostva Heinrich v. Schollmaier-Lichtenberg. Ta je, tudi kot sin slovenske kulturne delavke Kornelije roj. Costa, seveda znal slovensko. Leta 1899 je v Planinskem vestniku pod psevdonimom Strninski opisal svojo pot na Snežnik. Šele lani (1998) je izšel slovenski prevod njegove (1923 izvirno v nemščini napisane) rokopisne Zgodovine gospostva Snežnika na Kranjskem: Snežnik in schonburški vladarji. Njej piše, kako so si Schonburgi že od 10. stoletja naprej prizadevali v novoprisvojeni deželi vnesti nemško dostojanstvo, omiko in civilizacijo in s takimi prizadevanji nadaljevali tudi v 19. stoletju, ko so pridobili snežniško gospostvo.

Tako ni bilo nobenih težav, ko se je Primorska podružnica Nemško-Avstrijskega planinskega društva 1874 odločila, da zgradi planinsko zavetišče na Snežniku. Knež Georg je na "najljubeznivejši način" dovolil gradnjo kočice na svojem svetu na Noč Kračini ter tudi odobril brezplačen les za ostrežje in kamen za žganje apna in zidov. Koča je bila odprta 19. julija 1874. Pozneje je obisk na Snežniku omejil, povedati je treba, da to ni veljalo samo za slovenskega človeka, temveč tudi za italijanske obiskovalce z Reke. Člani SPD in Alpskega kluba na Reki so na Snežnik lahko hodili vendar le po markiranih poteh in s potrjeno planinsko izkaznico.

Slovenskemu človeku, edinemu pravemu domačinu na Snežniku, pa niso gledali pod prste samo Nemci. Za upravljalce planinske in tudi še drugačne dejavnosti na njem so se čutili tudi reški Italijani. Leta 1909 je izšlo v nemščini napisano botanično delo o snežniški flori, ki ga je laški ocenjevalec z Reke ocenil kot pomemben prispevek k "teji naši največji gori" in k naravoslovnemu poznavanju "naše hiše". "Naša" v tej zvezi seveda pomenilo le "laški/italijanski".

Slovenskemu človeku, ki se je v vseh pogledih bolj in bolj prebujal, vse to seveda ni moglo biti všeč. Najprej so se zganili v ilirskobistriški podružnici SPD, kjer kmalu po njeni ustanovitvi (1907) začeli zbirati sredstva za snežniško kočico, 1914 kupili kočico v Črnem dolu, a jo 1914 podrli in še istega leta zgradili in odprli novo Vilharjevo kočico.

To se je zgodilo že nekaj dni po atentatu v Sarajevu, ki ni povzročil le 1. svetovne vojne, temveč vse do danes vpliva in še vpliva na potek svetovne zgodovine. Koča je bila v planinskem smislu za Slovence mrtvorojeno dete. Po določilih Londonskega sporazuma (1915) in Rapalske pogodbi (1920) je Snežnik postal del ozemlja italijanske države, kar je seveda pomenilo kar najugodnejši veter v jadra reški planincev, ki so si Snežnik planinsko povsem prisvojili. Leta 1925 so odprli velikansko Zavetišče Gabriela d'Annunzia na Sviščakih, 14. septembra 1928, torej pred 71 leti pa odprli prenovljeno Vilharjevo kočico, ki so jo seveda preimenovali. Eden od tedanjih vodilnih reških planincev je v govoru ob odprtju dobesedno rekel tole: "To zavetišče ki je že pripadalo nekemu planinskemu društvu, a ga je razsodba zmage naredila tuje, (...) danes posvečujemo kot italijansko." Vedeti je treba, da reški Italijani v svojem tisku Snežnika že pred prvo svetovno vojno nikoli niso imenovali po slovenski ampak so zanj uporabljali dve italijanski in eno nemško poimenovanje. Ali bi verjeli, da se pisec članka o zimskem vzponu na Peščino, ki jo tako sicer tudi imenuje, leta 1928 opravičuje zaradi "strašnega imena in mnogih strešic", in da so Snežnik imenovali "skrajno vzhodno razgledišče Italije/estrema vedetta orientale d'Italia". Seveda nimam namena preveč govoriti o minulih dneh. Povedal sem le nekaj dokumentiranih dejstev, ki dokazujejo, kako zelo so se časi v nekaj več kot eno stoletje spremenili. Snežnik ni več gora Nemcev in Italijanov očitno, Slovencev samo pritaženo, ampak je že dolgo povsem slovenski, seveda pa vabi in prijača sprejema tudi vse dobromisleče tujce.

Ko razmišljam o povsem spremenjenih današnjih političnih razmerah snežniškem svetu, se spomnim na Franceta Avčina, ki je 1946 v Gorah in ljudem (=tedanji naslov Planinskega vestnika) v imenitnem, doživeto napisanem članku "Ob Kolpi na Notranjski Snežnik" napisal: "Polomljene so na tleh ležale italijanske napisne table 'Al Nevoso - al Monte Gasparo'. Nikdar več se ne bodo dvignile, nas ne bo nihče več pestil." In ob tem mislim na malce skromno spominsko znamenje na Svinščakih, ki priča o osvobodilnem boju slovenskega človeka, na Snežniku seveda tudi drugod na Slovenskem. Ta boj je bil kar najbolj upravičeno početje, ga je vzporedna revolucija sicer do neke mere onečastila, ne more pa ga zares razvrednotiti. Ali ni boj za pravico do uporabe lastnega jezika v šoli, pri krajini, imenih, pri molitvi in na vseh drugih področjih, za pravico do upravljanja z lastno zemljo, nekaj dobrega, upoštevanja in spoštovanja vrednega? Zdaj takšno pravico imamo, sprašujem pa se, ali jo znamo v celoti uporabiti in se tako izkazati v prizadevanju svojih prednikov.

To je bilo le nekaj mojih razmišljanj ob jubileju prvega slovenskega planinskega zavetišča na Snežniku in ob prazniku društva, ki ga je zgradilo. Naj bo njegovo 90-letno delovanje enako in še bolj uspešno tudi v času, katerega letnice se bodo začele z 2!

Dr. Tone Wraber, v Črnem dolu, 15. avgusta 1999

BISTRIŠKI TABORNIKI ZAPOSLENI CELO POLETJE

O bistriških tabornikih se zadnje čase ni veliko pisalo, pa to ne pomeni, da niso postali kakšna izumrla vrsta. Nikakor! Najbolj nekaj mesecev smo bili tako aktivni, da časa za pisanje sploh ni bilo in smo tovrstna opravila pustili za konec poletja. Šolskih seveda. Kajti pred nami sta še dve večji akciji.

...najmlajši na likovnih delavnicah.

Junij je vsako leto tisti mesec, ko taborniki po Sloveniji pokažemo, kaj vse smo se preko leta naučili na naših rednih tedenskih sestankih. Potekajo namreč mnogobojni - taborniška tekmovanja, katerih pomembnejše pravilo je medsebojno spoštovanje. Tekmovalnost pa je bolj pomembna, pa čeprav se po koncu

Zveza tabornikov Slovenije je v Posočju organizirala solidarnostno akcijo "POSOČJE". Namen te akcije je bil pomagati pri obnovi Posočja. Trije tabori, ki so se odvijali pri Bovecu od 19. 7. do 9. 8., so "gostili" čez 250 otrok iz popotresnega območja in okrog 100 prostovoljnih tabornikov iz Slovenije in

Raznobarven krst - vsak nav tabornik mora skozi celodnevni krst.

nekaterih evropskih držav. Prostovoljno osebje je bilo razdeljeno na tri skupine. Eni so skrbeli za otroke, drugi so izvajali program, tretja skupina pa je kot delovno osebje pomagala pri obnovi v občini Bovec. Na tej akciji je sodelovalo 8 tabornic, ki so prišle domov s polnim nahrbtnikom novih prijateljev.

Popotniške ekspedicije na Bavarsko, ki je potekala od 16. - 26. avgusta, se je udeležilo 9 tabornikov. Na svoj tabor so jih povabili tamkajšnji skavti. Kako so se imeli in kaj so zanimivega počeli, nam bodo razkrili v naslednji številki.

27. in 28. bomo bistriščani organizirali zdaj že tradicionalni Totem - taborniško odbojgarsko tekmovanje na mivki. Po lanski številčno veliki udeležbi smo letos seveda še bolj optimistični, kajti dober glas seže v deveto vas in akcije, ki smo jih dosedaj organizirali, so prinesle veliko pohval.

In najbrž so se na Zvezi tabornikov Slovenije ravno zaradi tega odločili, da prav Ruševcem zaupajo soorganizacijo ROT-a, največjega, najbolj atraktivnega, najresnejšega in najtežjega taborniškega orientacijskega tekmovanja. Tako se bodo od 24. - 26. 9. 1999 slovenski taborniki pomerili v orientaciji, ki bo potekala po Snežniških gozdovih.

No vidite! Taborniki smo še živeča vrsta. In verjemite, da boste o nas še brali, ker spet prihaja jesen in z jesenjo novo taborniško leto, v katerem bomo počeli še več zanimivih stvari in hodili na enkratne izlete in hike.

Prisrčno vabljeni vsi tisti, ki vas zanima, kako se imamo pri tabornikih. Pridite, ne bo vam žal!

Lep taborniški pozdrav!

Taborniki Rode Snežniških ruševcev

P.S. Lepo se zahvaljujemo vsem sponzorjem, ki so nam kakorkoli pomagali pri uresničitvi naših akcij.

Popotnice, ki so sodelovale pri akciji Posočje.

tekmovanja razglasi zmagovalca. Najprej smo se dobili na področnih mnogobojih. Medvedki in čebelice (7 - 10 let) ter murni predšolski otroci so odšli na področni mnogoboj v Portorož, na državnem mnogoboju v Kočevju pa so vse naše ekipe dosegle oceno zelo uspešno. Gozdovniki (11 - 15 let), popotniki (16 - 21 let) in grče (nad 21 let) pa smo odšli kar na državnega Ajdovščino. Bistriščani smo spet dokazali, da se radi družimo na takšnih akcijah s prijatelji iz cele Slovenije, saj nas je v Ajdovščino odšlo kar 25. Bili smo zelo uspešni, saj smo odnesli domov kar 3 prva mesta in eno drugo.

V začetku julija smo odšli na letno taborjenje na Kolpo. Vendar nismo imeli sreče z vremenom. Nepretrgano nekajdnevno deževje in njegova posledica blato nam je uničilo večino tabornega prostora. Odpovedati smo morali drugo taborjenje, v kateri naj bi taborili gozdovniki in popotniki, in se vrnili domov kar cel teden prej. Seveda smo izgubljeno nadoknadili. Konec julija smo za en teden odšli na obrežje jezera Mola in ugotovili, da imamo čisto blizu prelepe kraje za taborjenje. Program, ki smo ga izvajali na taborjenjih, je bil zelo zanimiv, saj smo imeli vse od likovnih delavnic, do bivanja bivačev do vožnje s čolnom in nogometa in odbojke. Seveda moramo povedati, da so na obeh taborjenjih z nami uživali taborniki iz rodu in galeba iz Kopra, s katerimi uspešno sodelujemo že nekaj let. Obeh izmeničnih taborjenj se je udeležilo okrog 100 aktivnih članov.

Najstarejši vod na taborenju - Čokoladice.

NOVA GOZDNA UČNA POT NA SVIŠČAKIH

Področje Sviščakov in Snežnika že dolgo predstavlja priljubljeno izletniško točko, tako občanov Ilirske Bistrice kakor tudi prebivalcev Primorske, Notranjske in, lahko rečem, cele Slovenije kakor tudi zamejstva. Ker sem želel izkoristiti naravne danosti, ki nam jih ponuja gozd, obenem pa ta gozd predstaviti čim širši javnosti, sem prišel na zamisel, da bi v predelu Sviščaki - Grda draga postavili gozdno učno pot. Na samo pobudo za tako pot sem naletel pri svojem delu, ko so obiskovalci Sviščakov večkrat spraševali o posebnostih in zanimivostih okoliških gozdov, poleg tega

so učitelji osnovnih šol v občini večkrat prosili za strokovno vodenje skupin učencev po snežniških gozdovih.

V letu 1996 smo skupaj s sodelavci izbrali najprimernejšo traso, v okviru svoje diplomske naloge pa sem pripravil tudi opise tematskih sklopov na poti, kakor tudi okvirni predračun stroškov. V letošnjem letu je izdelava poti prišla v program dela Gozdarskega društva Postojna in Zavoda za gozdove RS, območne enote Postojna. Vodstvo celotnega projekta je prevzela univ. dipl. inž. Špela Habič. Lani jeseni in letos spomladi so potekale aktivnosti pri izdelavi

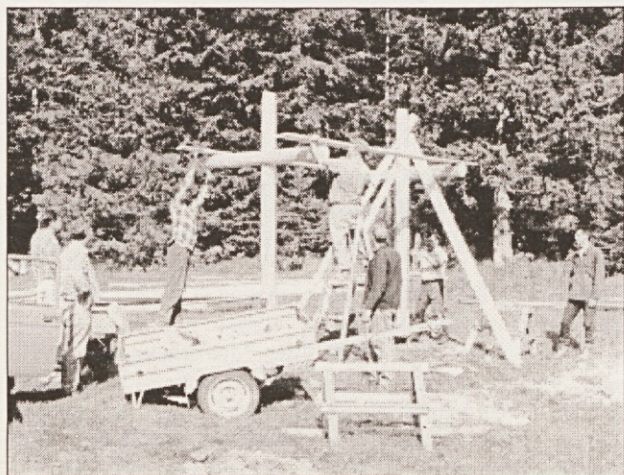
poti, tako usklajevanje tekstov za posamezne tematske točke, kakor tudi pregled trase poti in določitev mest za posamezne panoje na trasi. Vzporedno s tem delom je bilo potrebno zbrati tudi finančna sredstva za samo izvedbo. Sredstva so prispevali ZGS, GG Postojna, Uprava za varstvo narave RS, Obalne lekarne Koper in Banka Koper, domače podjetje TELES je izvedlo vsa dela pri izkopih in betoniranju, znaten del sredstev so zbrali tudi lastniki počitniških hišic na Sviščakah, ki so s tem dokazali, da jim ni vseeno, kaj se dogaja v tem prostoru.

Otvoritev poti smo izpeljali 16. junija letos, ob prisotnosti številnih obiskovalcev iz bližnje in daljne okolice. Pot je po krajšem kulturnem programu odprl podžupan občine gospod Vitomir Dekleva.

Začetek gozdne učne poti je na Sviščakah, pot nas vodi skozi gozd do Grde drage in od tam nazaj na izhodišče. Ob poti je 10 tematskih točk z gozdarsko in naravoslovno vsebino. Na panojih ob poti je predstavljena pestra in zanimiva naravoslovna in gozdarska tematika. Ob poti so za predstavitev postavljeni tudi lovski objekti, kot so jasli za seno, visoka preža in solnice za divjad. Pot poteka skoraj v celoti po že obstoječih gozdnih vlakih in cestah, zato za njeno vzpostavitev niso bili potrebni nikakršni večji posegi, razen čiščenja obstoječih poti in postavitve tematskih panojev. Celotna dolžina poti je nekaj nad 4 km in jo lahko prehodimo v dobrih dveh urah. Obisk poti lahko opravite brez vodstva, saj je celotna trasa markirana z markacijami, ki predstavljajo stiliziran odtis medvedje šape, za večje skupine pa na Krajevni enoti Zavoda za gozdove v Il. Bistrici lahko organiziramo tudi strokovno vodenje.

Vabimo vas, da se sprehodite po novi gozdni učni poti, se nadihate svežega zraka in pri tem spoznate nekaj zanimivosti iz vsakdanjega utripa gozda.

Tekst in fotografije Ivan Česnik

Pri postavitvi jasli za seno so pod budnim nadzorom delavca gojitvenega lovišča Jelen sodelovali tudi bistriški gozdarji.

Pot nas pripelje na idilično gozdno jaso Grdo drago.

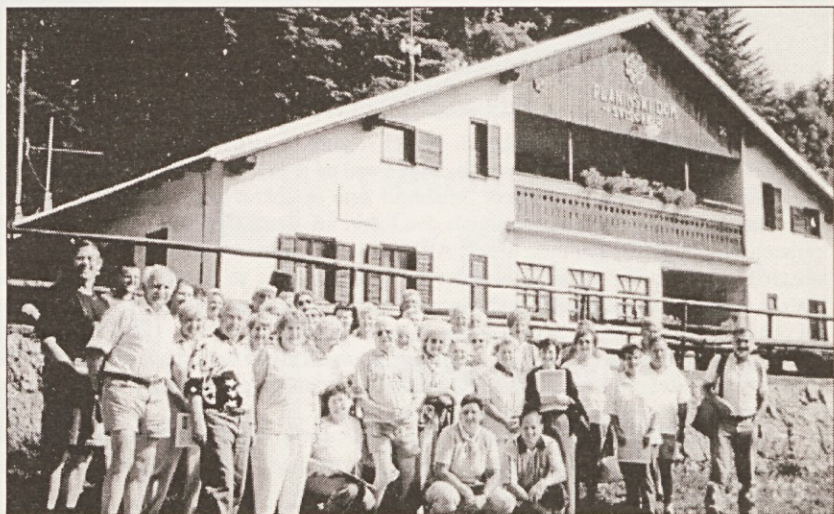
125 let prve snežniške koč IZ MEININGENA NA SNEŽNIK

Davnega leta 1874 je Primorska podružnica nemško-avstrijskega planinskega društva v Trstu pod vrhom Snežnika zgradila prvo planinsko postojanko v slovenskih gorah, "Kočo na Kranjskem Snežniku" (Krainerschneeberghutte). Pri zbiranju sredstev, zidavi in ob svečani otvoritvi 19. julija 1874 je dejavno sodeloval tudi nemški pesnik Rudolf Baumbach, ki je Slovencem znan po upesnitvi ene najlepših slovenskih planinskih pripovedk, *Pripovedke o Zlatorogu*. (Glej: dr. Tone Wraber, *Umetnine pozabljenega mojstra*, PV 3/1999.)

Muzealci iz nemškega mesta Meiningen, kjer je pesnik Rudolf Baumbach živel in umrl, so konec letošnjega julija obiskali številne kraje na Primorskem povezane s spominom na svojega rojaka in skoraj prav na dan 125. obletnice otvoritve snežniške koč obiskali ostanke te koč pod vrhom Snežnika.

Iz Meiningena je na Primorsko prišlo kar petdeset izletnikov, vendar se je na Snežnik povzpelo le del skupine. Na Snežnik in do ostankov stare koč sta jih pospremila dobra poznavalca Snežnika, domači planinec Janko Muha in znani slovenski botanik dr. Tone Wraber. Od nekdanje planinske koč so resda ostali le še kamniti temelji, vendar dovolj, da so prisotni lahko podoživljali napore graditeljev, ki so za tisti čas na zelo oddaljenem kraju, na višini skoraj 1500 m zmogli zgraditi planinsko koč. Kronisti tega dogodka so opisali svečanost otvoritve in delež pesnika Rudolfa Baumbacha, ki je poskrbel, da je ves program potekal v recitiranju nalašč za to priliko sestavljenih pesmi. Zapisano pa je tudi ostalo, da so tedaj prisotni zaključili prireditev s prepevanjem nemških, slovenskih in čeških pesmi.

Večji del skupine nemških izletnikov so člani bistriškega planinskega društva, Društva za krajevno zgodovino, Muzejskega študijskega krožka in turistični delavci popeljali na

Izletniki iz Meiningena pod planinskim domom na Sviščakah s svojimi spremljevalci tik preden so se podali na obisk 125 let stare planinske koč pod Snežnikom.

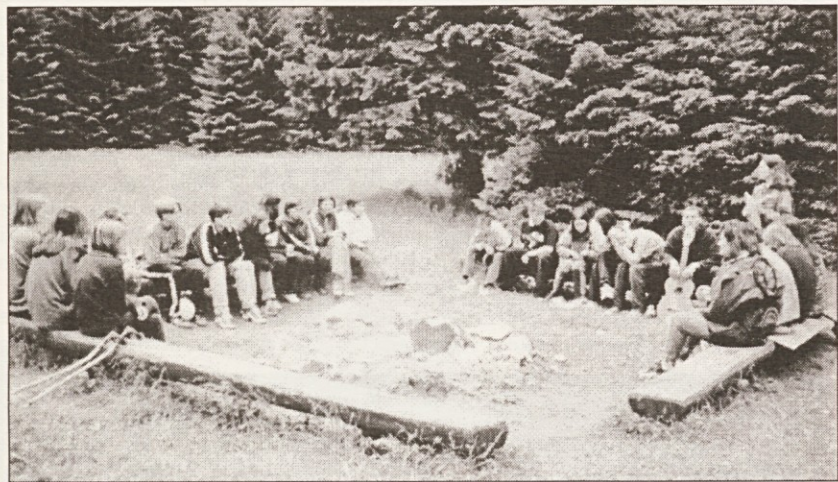
nekatero zanimive kraje v snežniških gozdovih in jim predstavili številne znamenitosti. Še posebej jih je pretegnila pripoved g. Franca Poklarja o raziskavah prazgodovinskega Gradišča nad Ilirsko Bistrico. Tu jih je pozdravil tudi predstavnik bistriškega Turističnega društva in jim z vabilom za nove obiske razdelil številne prospekte o Ilirski Bistrici in okolici, ki jih je prispeval tudi Turistični informativni center. Jezikovno prepreko je pomagala premagati ga. Vanda Volk in tako obilno pripomogla k prijetnemu počutju izletnikov iz Nemčije. Obisk Snežnika in okolice so gostje zaključili na slikovitem Mašunu.

Prihodnje leto, ko v Nemčiji slavijo 160-letnico rojstva pesnika Rudolfa Baumbacha, bodo stekle številne prireditve v mestih, kjer je pesnik deloval, tako tudi v Trstu, Gorici, Bohinju, Trentu in Ilirski Bistrici.

MLADINSKE DELAVNICE SO SE IZVAJALE NA ŠESTIH OSNOVNIH ŠOLAH

V šolskem letu 1998/99 je Center za socialno delo Ilirska Bistrica izvajal na skoraj vseh osnovnih šolah v naši občini preventivni program »Mladinske delavnice«.

Glavni namen projekta »Mladinske delavnice« je najstnikom pomagati, da bi lažje premagovali probleme, s katerimi se srečujejo v obdobju adolescence. Tu se učijo vzpostavljanja, razvijanja in ohranjanja medsebojnih odnosov; učenja, soočanja in reševanja življenjskih težav... Delavnice jim nudijo tudi kvalitetno in pravočasno informiranje, ne samo o možnih negativnih posledicah rizičnega obnašanja (alkoholizem, narkomanija, samomorilstvo...), ampak tudi o razvojnih in socialnih možnostih za progresivno rast in razvoj.

Mladinske delavnice so obiskovali učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol. Programu so se priključili prostovoljno, kljub temu pa je bila udeležba velika, saj se nam je pridružilo približno 90 učencev. Srečevali smo se enkrat tedensko po pouku ali v popoldanskem času. Delavnica je trajala dve šolski uri. Teme (komunikacija, starši, šola, prijateljstvo, ljubezen, spolnost, droge, AIDS...) so bile določene po programu in smo jih obravnavali skozi vse šolsko leto. Teme za 20% programa so učenci lahko izbirali po lastnih željah, tako smo včasih imeli športno obarvano delavnico s košarko, nogometom ali odbojko. Skupaj smo se včasih odpravili tudi v kino.

Namen delavnic je tudi, da bi mladostniki spoznali zdrav način zabave, srečali nove ljudi in s tem navezali nova prijateljstva, zato smo v prednovoletnem času organizirali za vse delavničarje in delavničarke prednovoletni ples.

Med zimskimi počitnicami smo pripravili počitniški program, ki smo ga izvajali v Sončku. Imeli smo delavnice na temo prijateljstvo. Zaključili smo ga v soboto, ko smo se odšli vsi skupaj na Sviščake smučat in sankat.

Maja smo se odpravili na enodnevni izlet na Kozlek. Po prihodu v dolino smo odigrali tekmo nogometa, po krajšem počitku smo odšli proti Črnim njivam.

Ob koncu šolskega leta smo pripravili dvodnevni tabor, ki smo ga izpeljali v Črnem dolu 19. in 20. junija. Čeprav nam vreme ni bilo preveč naklonjeno, smo se imeli lepo. Vedeli pa smo, da smo zadnjič skupaj - vsaj v tem šolskem letu. Zato smo bili v nedeljo, ko smo se morali posloviti in kreniti vsak proti svojemu domu, malce žalostni. V nas pa tli upanje, da se prihodnje šolsko leto spet dobimo na Mladinskih delavnicah.

Petra Rutar, Instruktorica MD

Vozimo pametno!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ilirska Bistrica je pred začetkom novega šolskega leta sprejel določene aktivnosti, ki bodo olajšale prvošolčkom prve korake v svet prometa, starše in voznike pa opozarjale na male razigrance in brezskrbneže.

September mesec bo posvečen povečani skrbi šolarjev. V letošnjem letu se bodo na najbolj izpostavljenih mestih policistom prvih 10 dni pridružili tudi prostovoljci - člani ZŠAM. Vsi prvošolčki bodo prejeli zloženko "V šolo", brošurico "Prvi koraki v prometu" ter kresničko. Zavarovalnice bodo poskrbele, da bodo prejeli rumene rutice.

Svet je letos pripravil še dodatne mobilne table "Varna pot v šolo", ki bodo mesec dni opozarjale voznike na dodatno previdnost.

Staršem in voznikom pa Svet namenja sledeča sporočila:

1. Voznikom!

Brezskrbne počitnice so minile in šole ponovno odpirajo svoja vrata. Bodite pozorni do mladih udeležencev v prometu, upoštevajte prometno signalizacijo in napotke policistov ter varnostnikov. Upoštevajte, da so otroci nepredvidljivi v svojem obnašanju. Zgradimo otrokom prijazen svet prometa.

2. Staršem!

Vsak otrok je enkrat, neponovljiv, vreden vseh vaših naporov in prizadevanj.

Pomagajte svojemu otroku s svojim zgledom in pravilnim ravnanjem spoznati varne poti v šolo. Opozorite ga na nevarnosti, pripravljajte ga na samostojno sodelovanje v prometu. Vedite, da prometno vzgajate otroka vsak trenutek, ko ste z njim v prometu. Vam in vašim otrokom želimo srečno v prometnem vsakdanu.

Vsem šolarjem želimo uspešen in varen začetek šolskega leta.

Predsednik SPV: Nada Čeligoj

NEKAJ BESED O OŠ DRAGOTINA KETTEJA

Naša prihodnost nedvomno temelji na spremembah, ki nas spremljajo povsod. Zaradi težnje po boljši in lepši prihodnosti se mnogi želimo učiti, torej spreminjati sebe.

V OŠ Dragotina Ketteja se zavedamo, da je osnovnošolsko otrokovo učenje pogoj za uspešno delo v vseh nadaljnjih oblikah razvijanja osebnosti, zato skušamo vsako leto povezati učence, starše in učitelje v nezlomljiv trikotnik, v obliko, ki bo omogočala izživeti različnost otrok, hkrati pa bo dajala temelj za iskanje novega, skupnega in tudi možnost za optimalno življenje in delo vsakega učenca in delavca v šoli.

In kako smo bili uspešni v šol.letu 1998/99? Bili smo zelo uspešni, predvsem pa smo bili z doseženimi uspehi zadovoljni. Naj navedem le nekaj dejstev.

Šola je obiskovalo 447 učencev, 130 je bilo odličnih. Med 84 osmošolci je bilo 19 odličnjakov. Učenci: Nika Jenko, Luka Valenčič, Kristina Čeligoj, Andreja Gombač, Boštjan Kurent, Eva Kavčič in Sara Valenčič so za svoj 8-letni odlični uspeh prejeli šolsko značko.

Zunanje preverjanje znanja osmošolcev je pokazalo, da smo učence dobro pripravili za start na srednjo šolo.

Tekmovali smo skoraj v vseh predmetih, svoje moči smo merili na zelo različnih področjih in dosegli veliko število bronastih (112), srebrnih (27) in zlatih priznanj, diplom in pokalov. Ponosni smo na te dosežke, saj dokazujejo, da je vsakoletna načrtovana smer dela pravilna.

Pomembnejše uspehe izven šole so dosegli naslednji učenci, ki so za pridobitev najvišjih priznanj morali preseči znanje, ki ga mora učenec doseči za odlično oceno:

- Zlato Cankarjevo priznanje v znanju slovenskega jezika: Andreja Gombač,
- Zlato priznanje v znanju zgodovine: Boštjan Kurent, Kristina Čeligoj, Andreja Gombač,
- Srebrno Cankarjevo priznanje iz znanja slov. jezika: Kristina Čeligoj, Anja Udovič,
- Srebrno Vegovo priznanje v znanju matematike je prejelo 11 učencev; 1. mesto sta zasedla Andraž Polak

(6.raz.) in Jernej Čeligoj (7.raz.), ki je s tem izpolnil normo za državno tekmovanje, Doris Komen (7.raz.) pa 2. mesto.

Zelo upešna je bila dramska skupina, pripravila je igrice Lahko noč, Hudoba in z njo razveselila sošolce in druge bistriške otroke. Tudi pevka zbora sta bila odmevna, z melodijo svojih glasov sta navdušila sošolce ter bistriško in pivško občinstvo.

Cela šola je živela z nekaj projekti, ki pomenijo dragocen člen v verigi izobraževanja in njegovo nadgradnjo. Zelo bogat in odmeven v širši javnosti je bil projekt Praznični december.

Da je knjiga naša prijateljica, vedo tudi naši učenci, saj so zelo pogosti obiskovalci naše in mestne knjižnice. Knjiga jim podarja krila in jim odpira pogled v svet. V tem letu je 11 učencev osvojilo Zlato Kettejevo pohvalo za 8-letno branje. Pa ne samo knjige, tudi druge revije so nam dobro poznane, za to nam tudi tekmovanje Vesela šola PIL-a ne predstavlja velik problem. Vsako leto smo udeleženci državnega tekmovanja. Letos si je pogoje zanj zagotovilo 5 učencev: Tina Zidar, Jani Muha, Anja Udovič, Nika Jenko in Katarina Dekleva.

Vso pohvalo in pozornost si zaslužijo ekipe, ki so pod vodstvom učiteljev - mentorjev ponesle glas naše šole daleč iz domačega kraja:

- učenci: Maja Hrvatin, Klemen Čeligoj in Tadej Tomažič so državni zmagovalci televizijske oddaje Male sive celice,
- zgodovinski krožek je prejel Zlato priznanje za raziskovalno nalogo Obrt v našem kraju - žganjekuha,
- ekipe 6.razreda sta osvojili 1. in 2. mesto na občinskem tekmovanju OŠ -Prva pomoč,
- šolska planinska skupina za državno tekmovanje Mladina in gore,
- računalništvo - nekaj letno delo z računalniki je opazno tudi v šolskem delu. Zaključek tega dela je bila letošnja predstavitev šole na INTERNETU - spletna stran.

Najdete nas na naslovu: <http://www2.arnes.si/odkilibistro/>.

Veseli smo tudi številnih športnih rezultatov. Bilo jih je dosti in na različnih področjih. O njih ste v medijih

že brali, zato ne bi vseh še enkrat naštevati, pa čeprav bi si to zaslužili. Omeniti pa moramo Anjo Kirm, ki je v finalu atletskega pokala Slovenije v teku na 60m pritekla 4. mesto.

Učencem, ki so se udeležili številnih tekmovanj in dosegli uspešne rezultate, iskreno čestitamo.

Čestitke in zahvalo za vloženo delo pa namenjamo tudi učiteljem in ostalim zaposlenim. Zahvaljujemo se tudi zunanjim sodelavcem, mentorjem, prijateljem, ki so bili pripravili številnih ID, ki so bili pripravili popeljati naše otroke v različna interesna področja in tako zadovoljiti to široko in vedno željno otrokovo dušo.

In še nekaj mojih misli ob zadnjem pouku:

Ker je na pragu novo šolsko leto, želim vam učenci obilo prijetnih šolskih dni. Želim vam, da bi se zavedali, da pomemben drobec v družbi in da bi se preplesti svoje želje in cilje z željami družbe in tako odnesli od šole čim več. Naj vam letošnje šolsko leto mogoče sproščeno, med igro in učenjem, prijatelji in vrstniki.

Z vami starši si želim čimbolj uspešno sodelovanje; prijetno počutje v šoli doma je osnovni pogoj za dobro delo.

Vam učitelji in delavci šole želim uspešno leto in energije in ideje za delo z mladimi. Delo z njimi je lepo, a tudi zahtevno. Biti učitelj ni samo poklic, tudi poslanstvo.

Uspeh šole je odvisen od nas vseh in je rezultat nas vseh.

Ravnateljica šole Sonja Komen Čeligoj

TUDI »SONČKI« GREDO NA POČITNICE

Tu je poletje, vroči dnevi in ne potočanja. Počitnice, katere smo si zaslužili, pa uživamo tudi otroci, ki med šolskim letom obiskovali »Sončke«. Skupino za učno in psihosocialno pomoč, ki deluje v okviru Centra za socialno delo Il. Bistrica. Tu smo se v šolsko leto sestajali vsako popoldne ob 11. in 18. uri. Najprej smo pojedli kosilo nato pa smo s pomočjo mentorjev naredili domače naloge in opravili druge obveznosti. Naša spričevala dokazujejo, da smo se vsi »Sončki« dobro odnesli. Poleg tega pa smo počeli še podoben zanimivega. V jeseni smo se podali na izlet po slovenski obali, si ogledali zanimivih razstav (Razstava slovenskega predmeta v Domu starejših občanov) in se udeleževali raznih srečanj (Živimo na Osnovni šoli Dragotina Ketteja). Tudi sami, v Sončku, smo si pripravili pravo novoletno zabavo, pustno razstavo in veliko rajstnodnevni praznovanje. Spomladi smo obiskovali naravno središče s ilirskobistriškimi gasilci in srečali z ilirskobistriškimi gasilci in tednu Rdečega križa Slovenije sodelovali na natečaju RK Ilirska Bistrica. Ob koncu šolskega leta smo podelili nagrado najboljšim bralcem v okviru Sončke bralne značke, izdelali čisto pravi čestitki z naslovom Sonček in si privoščili končni izlet po Gorenjski.

Sedaj pa nas čaka še desetdnevna kolonija v Puntizeli pri Puli, zato bomo samo še zavpijemo: »Hura, počitnice!

DRUŽENJE DELAVNIČARJEV IN DELAVNIČARK

8. maja smo se instruktorice in osnovnošolci, ki smo v letošnjem šolskem letu obiskovali projekt Mladinske delavnice, katerega je na naših šolah izvajal Center za socialno delo Ilirska Bistrica, odpravili na enodnevni izlet na Kozlek.

Zbralo se nas je 23 in skupaj smo se odpravili proti vrhu. Kmalu so nastale posamezne skupinice in vsaka po svoje je nadaljevala pot po stezi. Pot je bila zanimiva. Na vrhu smo se slikali, pomalicali in se nasmejali raznim šalām, ki so kar deževale okoli. Kasneje smo pod Kozlekom odigrali še igro nogometa, ki se je iztekla kar dobro - z izenačenim rezultatom.

Za zaključek letošnjega projekta pa smo se odpravili v Črni dol na mini tabor za dva dni.

Tabora se nas je, kljub ne preveč naklonjenemu vremenu, udeležilo 24. Avtobus nas je v soboto zjutraj odpeljal proti Črnemu dolu. V koči smo odložili svoje torbe in vsak je izžrebal svojega skritega prijatelja, katerega je moral v dveh dneh z nečim presenetiti. Čeprav je bilo kot iz škafo, smo se vseeno zabavali. Sestavili smo tudi seznam gospodinjskih del. Pripravo obrokov smo večinoma prepustili našemu kuharju, ki se je izvrstno odrezal. Zvečer smo zakurili velik ogenj in se zbrali okrog svetlih plamenov. Povedali smo si kakšno šalo in ob spremljavi dveh kitar zapeli nekaj pesmi.

Ko smo zjutraj vstali, se je začel še en zanimiv dan. Med drugim smo razkrili svoje skrite prijatelje. Vsak udeleženec/ka mladinskih delavnic pa je dobil tudi priznanje za sodelovanje. Potem smo vsi skupaj počistili kočico in se peš odpravili proti avtobusu, ki nas je odpeljal v Ilirsko Bistrico. Tu smo si privoščili še sladoled in se prijetno utrujeni po dveh čudovitih dnevih odpravili vsak proti svojemu domu.

N.R. udeleženka MD

PAPIRNICA
LineaArt
6250 Il. Bistrica
ROZMANOVA 2, 067/42-077

**PETROL
TRANSPORT**

SUMA
Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 067/41-362

TORLS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

Plama-pur

**ZDRAVSTVENI DOM
ILIRSKA BISTRICA**

Gregorčičeva 8
6250 Ilirska Bistrica

Hišna centrala: 067/41-198
Uprava - Direktor: 067/81-475

BREZA d.o.o.

AVTO ŠOLA

Bazoviška 4a, tel.: 41-584, 41-799

- VPISUJEMO V TEČAJ CCP,
- KI ZAČNE V SEPTEMBRU
- POPUST PRI VOŽNJI ZA DIJAKE,
- ŠTUDENTE IN AKTIVNE ŠPORTNIKE
- NAJNIŽJE CENE ZA C in E kat.

Vabljeni

PREMA

PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE d.o.o.
VOJKOV DREVORED 14, 6250 ILIRSKA BISTRICA
TEL/FAX: +386 (0)67/81-612, GSM: 041/730-641

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

GOSTILNA • TRGOVINA • "DISKONT"
6250 Ilirska Bistrica, Vilharjeva 2
tel.: 067/42-372, fax: 067/41-207

**10 ARTIKLOV
TRAJNO NISKE CENE!**

VABLJENI

TRGOVINA ANA

GREGORČIČEVA 2,
ILIRSKA BISTRICA - DOM NA VIDMU
TEL.: 067/42-239

- KAVBOJKE NA ZVONEC
- OPRIJETE MAJČKE
- OTROŠKA OBLAČILA
- PLETENINE
- OBLAČILA ZA MOČNEJŠE POSTAVE

ZA VSAK NAKUP PREKO
5.000 SIT ZAHTEVAJTE
KARTICO ZVESTOBE.
12. NAKUP - DARILO.

Vabljeni !

**FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA**
Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 067/41-156

DODATEN PROGRAM:

- limfna drenaža
- refleksna masaža
- presot terapija
- stopal
- tui-na masaža
- podvodna masaža
- z akupresuro
- aroma terapija

primorje
ajdovščina
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

TRGOVINA IN PAPIRNICA

DOMEK

Tomšičeva 6
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 067/42-215

... VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE
... VSE ZA PISARNO IN ŠOLO

GA
GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.

UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, tel. 067/400-320, fax. 067/41-124

boutique
Netuz

Magdalena Požar

Bazoviška 19, 6250 Ilirska Bistrica, 067/41-916

plastOChem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Vojkov drevored 14, Slovenija
Tel.: +386 67 41-913, Tel./Fax.: +386 67 41-927

Poslovna enota: 1000 Ljubljana, Stegne 31, Slovenija
Tel.: +386 61 1592-729, Tel./Fax.: +386 61 1592-741

www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

PRODAJNI PROGRAM:

GRANULATI:

- * POLISTIREN
- * POLIPROPILEN
- * POLIETILEN
- * POLIAMID
- * ABS ...

Surovine in polproizvodi za kemično industrijo

PURPLA TEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV

PE PODGRAD

Podgrad 110

6244 PODGRAD

Telefon: 067/85-031, 85-210

KARATE

Karateisti Karate kluba Samurai iz Ilirske Bistrice in Sežane smo za zaključek spomladanske sezone obiskali tradicionalni karate camp **BALATON 99** na Madžarskem.

Skupaj s preko 100 udeleženci iz Hrvaške, Madžarske, Romunije in Slovaške smo prebivali v bungalovih ob Blatnem jezeru, prosti čas pa smo temeljito izkoristili za razne druge športne dejavnosti, od namiznega tenisa do iger brez meja ter seveda kopanja v jezeru (Blatno jezero v resnici ni blatno), ki se razteza v dolžini 70 km. Ob večerih smo si imeli priložnost ogledati staro mesto **Siofok**, oddaljeno samo nekaj km od kampa. Ob tej priliki se zahvaljujemo staršem, ki so nam s svojim prevozom omogočili sodelovanje na karate campu Balaton 99.

V jutranjih urah smo karateisti opravili 90 minut teka in raznih fizičnih vaj, medtem ko nas je v večernih urah čakal klasičen karate trening pod vodstvom karate mojstrov in sicer **g. Veljka Kajtazi**, 5. dan, ter gostov iz Romunije **g. Duma** in **g. Fordova**, oba 3. dan.

S tem strokovnim seminarjem smo karateisti Karate kluba Samurai zaključili redno vadbo. Vsem želimo lepe počitnice ter se veselimo snidenja v jeseni!

KARATE KLUB SAMURAI ILIRSKA BISTRICA

Obveščamo zainteresirane otroke, mladino in starše, da bomo v **mesecu septembru** organizirali **vpis začetnikov**, ki bo možen vsako sredo in petek od 19. do 20. ure. Če si želite resne in kvalitetne vadbe, športno vabljeni!

MALI NOGOMET

CARINIKOM OLMN 1989/1999

Občinska liga malega nogometa za sezono 98/99 je postregla z novim prvakom. Po triletni dominaciji ekipe Kočanija je prvenstvo po 18-ih krogih zaslužno osvojila ekipa **ŠD CARINIK**, ki je bila za odtonek boljša od ekipe EURO MB. Končna lestvica pretekle sezone je tako naslednja

1.	ŠD CARINIK	18	16	1	1	88 : 28	49
2.	EURO MB	18	15	2	1	86 : 29	47
3.	KOČANIJA	18	12	3	3	64 : 31	39
4.	KOSIČ ŠULNI	18	11	1	6	66 : 46	34
5.	BRKINI	18	7	3	8	50 : 57	24
6.	KOSEZE	18	6	2	10	64 : 70	20
7.	LAJSK V.S.E	18	4	2	12	38 : 77	14
8.	ZLATOROG UTD	18	4	2	12	58 : 82	12/-2
9.	KL. ŠTUDENTOV	9	3	0	6	19 : 23	9
10.	PRASLOVAN 001	18	2	0	16	32 : 105	6
11.	VOJAŠNICA	9	1	2	6	18 : 35	5

Za zaključek sezone je bila na Betuli dne 23. 6. 1999 pripravljena tudi podelitev pokalov in priznanj za ligo. Še prej pa je bila odigrana tekma med zmagovalci OLMN ŠD Carinik in zmagovalci občinskega pokala v malem nogometu ekipo Kočanije.

Po razburljivi tekmi, ki se je v rednem času končala z izidom 3:3, so bili tudi tokrat boljši igralci ŠD Carinik, saj so boljše izvajali kazenske strele in zmagali z izidom 7:6.

Septembra se ekipe in igralci vrnejo na igrišča. Organizator pripravlja nekaj manjših sprememb v pravilih tekmovanja, tudi letos pa pričakuje enako velik odziv ekip, ki se bodo pomirile v tekmah že 6. sezone - OLMN 1999/2000.

Z.D.

STRELSTVO - TRAP

PONOVNO USPEŠNA SEZONA

Bistriški trap strelci so letošnjo sezono v državnem prvenstvu izpeljali zelo uspešno. Z ozirom, da v poletnem obdobju nismo objavili rezultatov, se je teh nabralo kar nekaj, tako bomo v tej številki našli le najboljše.

Članska ekipa se je v prvem delu tekmovanja državne lige - zahod uvrstila na 2. mesto med osmimi ekipami.

V finalu najboljših ekip in posameznikov 7. in 18. 7. na strelišču Gaj - Pragersko se je bistriška ekipa v postavi Sandi Rolih, Igor Dekleva in Tamara Matko uvrstila na 3. mesto med devetimi ekipami s pravico nastopa. Zanimiv je izid zadetkov prvih treh ekip: 1. mesto Š. Kovač, M. Sobota (329), 2. mesto Koptex, N. Gorica (329) in 3. mesto Il. Bistrica (328). V posamični konkurenci je bila Tamara Matko najboljša posameznica med bistričani z odličnim 6. mestom, Igor Dekleva je bil na 8. mestu in Sandi Rolih na 22. mestu.

Poletni del sezone so strelci zaključili s področnim prvenstvom v Il. Bistrici dne 31. 7. 1999. Domači strelci so prepričljivo (z 198 zadetki) ugnali ostale ekipe - 2. Koptex, N. Gorica (183); 3. Svoboda, Sežana (167) in 4. TILS Dolomiti, Vrhnika (148).

Dejansko se bo letošnje domače nastopanje za strelce končalo z DRŽAVNIM PRVENSTVOM za člane v Il. Bistrici, ki bo med 16. in 19. septembrom na Črnih njivah nad Il. Bistrico.

Ker bistriške reprezentante čaka še nekaj tekmovanj, bomo o teh poročali v naslednjih številkah Snežnika.

Z. D.

POLETNA ŠOLA V NARAVI 1999 VEČ KOT 70 NOVIH PLAVACEV

Letošnji program poletne šole v naravi za 3. in 4. razrede osnovnih šol je bil zaključen v začetku julija v Fiesi. Tudi letos so za organizacijo poskrbele osnovne šole in Športna zveza, programa pa se je udeležilo 145 otrok od 163-ih zajetih v program oziroma 89%.

Učenci iz OŠ R. Ukoviča so konec maja program izpeljali v termah Čatež, ostale udeležene šole pa v Fiesi. Starši so krili stroške bivanja: v Termah Čatež 21 000 SIT za sedem dni in v Fiesi 23 000 SIT za osem dni. Za nekatere otroke iz socialno šibkih družin je tudi letos občinski proračun zagotovil pomoč in tako so se lahko udeležili programa.

Organizacijski stroški so pokriti iz proračuna, vendar bo večino stroškov refundiralo Ministrstvo za šolstvo in šport (10 500 SIT na otroka). Dejanski organizacijski stroški so bili v Termah okrog 14 500 SIT, v Fiesi pa okrog 12 500 SIT na otroka.

Plavalno znanje je bilo na začetku slabo, kot je to že vsa zadnja leta. Med plavalce se je lahko prišlo le 30% udeleženih učencev. Kljub izredno neugodnim razmeram v prvi izmeni v Fiesi pa je bilo končno med plavalce vstetih 83% otrok. Splavalo je torej več kot tri četrtine neplavalcev (101) štetih ob prvem preizkusu znanja.

Ob zaključkih programov je bilo podeljenih 79 diplom plavalcem po kriterijih bronastega delfinčka, 38 diplom srebrnega

Fiesa - ena od skupin v 2. izmeni

delfinčka in celo 3 diplome zlatega delfinčka. Primerna priznanja pa so prejeli tudi vsi otroci, ki so še ostali med kategorijo neplavalcev.

Tekst in foto

AEROBIKA
UTRIP

... za prijetno počutje in boljšo formo ta hip

AEROBIKA

Vojka Šestan
Rozmanova
6250 Il. Bistrica
Tel: 067 42 08 08

Postani in ostani naša članica v sezoni '99/2000

Vse, ki jih ta zvrst vadbe veseli in zanima obveščam, da bomo s pričetkom šolskega leta nadaljevale z redno aerobno vadbo in sicer za starejše ženske vsak torek od 19h-20h za mlajšo generacijo pa vsak torek in četrtek od 20h-21h v telovadnici OŠ Dragotin Kette v Il. Bistrici.

Če si želite kvalitetne vadbe ter prijetnega druženja, športno vabljeni!

Vojka Šestan